

**Strokovne podlage za ugotovitev posledic
predlaganih dopolnitev območij Natura 2000
na socialne in gospodarske razmere samoupravnih
lokalnih skupnosti ter določitev
ustreznih razvojnih ukrepov**

Poročilo

Projekt SI Natura 2000 Management (LIFE11NAT/SI/880)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
Dunajska cesta 47
1000 Ljubljana

Strokovne podlage za ugotovitev posledic predlaganih dopolnitev območij Natura 2000 na socialne in gospodarske razmere samoupravnih lokalnih skupnosti ter določitev ustreznih razvojnih ukrepov

Projekt SI Natura 2000 Management (LIFE11NAT/SI/880)

Naročnik	Republika Slovenija Ministrstvo za okolje in prostor Dunajska 47 1000 Ljubljana <i><u>Kontaktna oseba naročnika:</u> Anita Jesih</i>
Izdelovalec	OIKOS, svetovanje za razvoj, d. o. o. Glavni trg 19 1240 Kamnik <i>Vodja projekta:</i> <ul style="list-style-type: none">• Mojca Hrabar, univ. dipl. biol., MSc Environmental Change and Management <i>Sodelujoči:</i> <ul style="list-style-type: none">• Alenka Vodončnik, univ. dipl. prof. zg. (podizvajalka)• Jurij Kobal, dipl. upr. org.• Tamara Klar, univ. dipl. geog.
Datum priprave:	20. 5. 2015
Ključne besede:	Natura 2000, kvalifikacijske vrste, kvalifikacijski habitatni tipi, razširitev, območje varstva, notranje cone, razvoj, posegi, ohranjanje narave, dejanska raba, načrtovana raba, ekosistemske storitve
Opombe:	Poročilo temelji na projektni nalogi Ministrstva RS za okolje in prostor. Naloga ni obsegala natančnega izračuna stroškov posledic predlaganih dopolnitev območij.

Kazalo vsebine

1	<u>UVOD</u>	3
1.1	IZHODIŠČA PROJEKTA.....	3
1.2	PRISTOP	3
2	<u>ANALIZA POSLEDIC PREDLAGANIH SPREMEMB IN DOPOLNITEV OBMOČIJ NATURA 2000</u>	5
2.1	PREGLED SPREMEMB IN DOPOLNITEV NATURA OBMOČIJ	5
2.2	MOŽNE DODATNE RAZVOJNE OMEJITVE NA DOPOLNjenih NATURA OBMOČJIH IN V NJIHOVEM OBMOČJU DALJINSKEGA VPLIVA, KI IZHAJAJO IZ DODANIH VRST IN HABITATNIH TIPOV	9
2.2.1	Varstveni cilji in upravljanje Natura območij	9
2.2.2	Razvojne omejitve na območjih dopolnitev Natura območij in novega Natura območja ter v območju njihovega daljinskega vpliva	10
2.3	PREGLED DEJAVNOSTI, NA KATERE IDENTIFICIRANE DODATNE RAZVOJNE OMEJITVE NA NATURA OBMOČJIH LAHKO VPLIVAJO	11
2.3.1	Pregled dejavnosti v izbranih 5 predlaganih dopolnjenih Natura območjih in predlaganem novem Natura območju	16
2.4	ANALIZA DEJAVNOSTI S POZITIVNIM VPLIVOM NA DOPOLNjenih NATURA OBMOČJIH IN NJIHOV PRISPEVEK K UPRAVLJANJU OBMOČIJ	17
2.4.1	Možne posledice dopolnitve Natura območij	17
2.5	PREGLED MOŽNIH VIROV FINANCIRANJA AKTIVNOSTI NA NATURA OBMOČJIH IN UPRAVLJANJA Z NATURA OBMOČJI	23
2.6	ZAKLJUČKI	23
2.7	PRIPOROČILA.....	24
3	<u>VIRI</u>	25
4	<u>PRILOGE</u>	26
A:	METODOLOGIJA ANALIZE DOPOLNITEV NATURA OBMOČIJ	26
B:	PREGLED DOPOLNITEV IZBRANIH NATURA OBMOČIJ	27
4.1.1	Soča z Volarjo	27
4.1.2	Ajdovska jama	31
4.1.3	Notranjski trikotnik, Javorniki – Snežnik	36
4.1.4	Ličenca pri Poljčanah	40
4.1.5	Spodnja Sava – novo območje.....	44

1 Uvod

1.1 Izhodišča projekta

Leta 2014 je potekal zaključni bilateralni biogeografski seminar za ugotavljanje zadostnosti Natura območij po Direktivi o habitatih (92/43/EGS). Na njem je Evropska komisija na podlagi obstoječih strokovnih podatkov ugotovila pomanjkljivo določitev nekaterih območij Natura 2000, ki jih je potrebno odpraviti. Zavod RS za varstvo narave (ZRSVN) je tako pripravil strokovni predlog sprememb Natura območij in oblikovanja enega dodatnega Natura območja. Spremembe obsegajo vključitev dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v posamezna Natura območja, pa tudi izločitev določenih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov iz nekaterih Natura območij.

Navedene spremembe bodo prinesle določene spremembe v varstvenih ciljih in upravljanju območij, kar je smiselno ovrednotiti. Namen projekta je tako ugotovitev bistvenih posledic predlagane določitve območij Natura 2000 na socialne in gospodarske razmere ter priprava predloga ustreznih razvojnih ukrepov za ublažitev neželenih posledic in spodbujanje oblik razvoja, ki ga je potrebno spodbujati v ali ob območjih Nature 2000.

Strokovne podlage bodo uporabljene za pripravo načrta ukrepov v skladu z zahtevami Zakona o ohranjanju narave (Ur. l. št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14). Le ta namreč določa, da zaradi vpliva posebnih varstvenih območij in potencialnih posebnih ohranitvenih območij na lokalne skupnosti, kjer se ta območja nahajajo, sprejme vlada načrt, s katerim se ugotovijo posledice na socialne in gospodarske razmere ter določijo ustrezni razvojni ukrepi. Načrt mora biti sprejet pred določitvijo posebnih varstvenih območij, v primeru potencialnih posebnih ohranitvenih območij pa pred potrditvijo s strani pristojnega organa EU. Smiselno je opozoriti, da izvedba naloge predstavlja samo en del strokovnih podlag za doseganje dogovora z lokalnimi skupnostmi, da sprejmejo predlagane spremembe Natura območij.

1.2 Pristop

Analiza posledic predlaganih sprememb mreže Natura 2000 je temeljila na pregledu predlaganih sprememb in dopolnitev Natura območij, dejavnosti v teh območjih in pregledu načrtovanega razvoja teh območij glede na občinske prostorske akte in državne prostorske načrte v pripravi ter oceni posledic za procese načrtovanja in izvedbe posegov, ki jih status Natura območja prinaša. Pregledali smo tiste občinske prostorske načrte, ki so bili dostopni na portalu Direktorata za prostor, graditve in stanovanja in so vsaj v fazi osnutka občinskega prostorskega načrta, ter tiste občinske in regionalne programske dokumente, ki so javno dostopni na spletnih straneh občin in regionalnih razvojnih agencij. Naloga obravnava samo površino novega območja Natura 2000 in površine, ki so predmet spremembe območij Natura 2000 (površine takoimenovanih notranjih con razširjenosti predlaganih novih kvalifikacijskih vrst oziroma habitatnih tipov).

Pregled posledic razširitve mreže Natura 2000 je temeljil na pregledu možnih sprememb v postopkih in obveznostih za sedanje in načrtovane dejavnosti v območjih. Pregledali smo tržne dejavnike, davčne dejavnike, dejavnike uporabnikov, ekonomske dejavnike, okoljske dejavnike in družbene dejavnike. V analizi so zajeti vsi ključni dejavniki, saj je bilo v obsegu te naloge nemogoče zajeti vse dejavnike; predpostavili smo, da so dejavniki, ki jih morebiti nismo zajeli, manjšega pomena in so tako specifični, da vplivajo na manjše število uporabnikov.

Namen naloge ni bil pripraviti analizo stroškov in koristi, ampak pripraviti pregled možnih posledic in podati informacije za proces odločanja o spremembah mreže Natura. Tako nismo računali vrednosti, kot se jih računa pri analizi stroškov

in koristi, za katero bi morali izračunati uporabno vrednost¹ (neposredna, posredna in vrednost izbire), ter vrednost neuporabe (filantropska vrednost, vrednost obstoja). Naloga ne more podati natančne, monetarno opredeljene analize stroškov in koristi, saj je na konsistenten način izjemno težko zajeti vse stroške in vse koristi območij Natura 2000, poleg tega je velika težava dostopnost, natančnost in zanesljivost podatkov. Strokovne podlage temeljijo predvsem na zaključkih in priporočilih študije »Costs and Socio-Economic Benefits associated with the Natura 2000 Network«, katere naročnik je bila Evropska komisija in ki ugotavlja, da so koristi omejene na določene dejavnosti, ki morda niti niso dovolj razvite ali pa zanje ni dovolj interesa oz. znanja.

V okviru naloge ni bilo mogoče opraviti podrobne analize dejavnosti na območju vseh predlaganih sprememb in razširitve mreže Natura 2000. Pregled dejavnosti zato temelji na 5 prostorsko zaokroženih območjih. Opravljena je bila multikriterijska analiza območij predlaganih razširitev, s katero smo rangirali območja obsežnejših razširitev. Metodologija je natančneje opisana v prilogi. Izmed najvišje rangiranih smo na podlagi dostopnosti podatkov in potreb naročnika izbrali 6 območij, predstavljenih v spodnji preglednici. Območji Notranjski trikotnik in Javorniki – Snežnik sta bili izbrani in obravnavani skupaj zaradi podobnih sprememb in prostorske zaokroženosti.

Preglednica 1: Izbranih 6 Natura območij, vključenih v podrobnejšo obravnavo

Natura območje	Predlagane nove valifikacijske vrste oziroma habitatni tipi	Občine, v katere segajo spremembe
Spodnja Sava	Rutilus pigus	Brežice
Notranjski trikotnik, Javorniki-Snežnik	<ul style="list-style-type: none"> Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>) Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>) 	Cerknica
		Ilirska Bistrica
		Logatec
		Loška dolina
		Pivka
Ajdovska jama	<ul style="list-style-type: none"> Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>) <i>Myotis emarginatus</i> 	Postojna
		Krško
		Šentjernej
Soča z Volarjo	<ul style="list-style-type: none"> <i>Lucanus cervus</i> Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mekholesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)) 	Škocjan
		Kobarid
		Tolmin
Ličenca pri Poljčanah	<ul style="list-style-type: none"> Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>) Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i>, <i>Ulmus laevis</i> in <i>Ulmus minor</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> ali <i>Fraxinus angustifolia</i>), vzdolž velikih rek (<i>Ulmion minoris</i>) 	Poljčane
		Slovenska Bistrica
		Slovenske Konjice

Natančnejši opis metodologije pregleda izbranih območij in prikaz značilnosti vsakega od teh območij ter dejavnosti, ki so načrtovane na teh območjih, je podan v prilogah. Analiza je bila opravljena tako, da je bil na podlagi podatkov o predlaganih novih kvalifikacijskih vrstah in habitatnih tipih ter predlogih njihovih notranjih con (v primeru Spodnje Save pa predlogu celotnega območja) opravljen pregled območij, na katerih se zaradi novih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov spremenijo varstveni cilji. Za vsako predlagano kvalifikacijsko vrsto in habitatni tip smo zato na območju njihovih notranjih con pregledali dejansko rabo ter s prostorskimi akti načrtovano rabo. Pri tem smo upoštevali tudi arbitrarno določena območja možnega daljinskega vpliva (1.000 in 2.000 m – glej opis metodologije v prilogi).

¹ Izrazi so povzeti po Danev, G. (2013).

2 Analiza posledic predlaganih sprememb in dopolnitev območij Natura 2000

2.1 Pregled sprememb in dopolnitev Natura območij

Leta 2004 je Slovenija določila 260 območij SCI po Direktivi o habitatih in 27 območij SPA po Direktivi o pticah. Mreža Natura 2000 je bilo ob vstopu v Evropsko unijo usklajeno z Evropsko komisijo. Leta 2013 je Slovenija dopolnila mrežo Natura 2000 zaradi izboljšanja načrtovanja in upravljanja Natura območij ter zaradi tega, ker se je ob preverjanju ustreznosti in zadostnosti pokazalo, da nekatera območja nimajo ustreznega obsega, nekatere kvalifikacijske vrste in habitatni tipi pa niso ustrezno varovani. V tej prvi spremembi omrežja Natura območij je tako prišlo do:

- določitev novih območij Natura 2000;
- razširitve obstoječih območij Natura 2000;
- vključitve posameznih novih kvalifikacijskih vrst in/ali habitatnih tipov v obstoječa območja Natura 2000,
- popravkov mej območij in nekaterih tehničnih napak v vsebini Uredbe o Natura območjih.

Sedanji predlog sprememb in dopolnitev mreže Natura območij temelji na ugotovitvah Evropske komisije o pomanjkljivi določitvi nekaterih območij Natura 2000, oblikovanih na podlagi biogeografskih seminarjev. Predlog obsega:

- eno novo Natura območje, SCI Spodnja Sava, namenjeno varovanju platnice (*Rutilus pigus*), ki je značilna za ta odsek Save,
- spremembe seznama kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v 64 Natura območjih, od tega gre v treh primerih za posebna območja varstva (SPA), v katerih Slovenija varuje kvalifikacijske vrste ptic po Direktivi o pticah, v ostalih primerih pa za posebna ohranitvena območja (SCI), v katerih Slovenija varuje kvalifikacijske vrste in habitatne tipe po Habitatni direktivi. Pri tem gre za naslednje vrste sprememb:
 - dodana nova kvalifikacijska vrsta ali habitatni tip (54 primerov),
 - umik ene od kvalifikacijskih vrst ali habitatnih tipov, opredeljenih za določeno Natura območje (39 primerov),
 - spremenjeno ime območja (3 primeri).

V analizi posledic predlaganih sprememb in dopolnitev območij Natura 2000 smo zajeli samo tista Natura območja, za katera je predlagana vključitev dodatnega habitatnega tipa ali vrste, saj bi zaradi tega lahko prišlo do največjih sprememb in v nekaterih primerih omejitev. Predlagani predlogi umikov obsegajo (razen v primeru Kočevskega in Obrežja) umik ene ali dveh kvalifikacijskih vrst ali habitatnih tipov, kar po eni strani ne bo bistveno spremenilo pomena posameznih Natura območij za razvoj dejavnosti, vezanih na naravo, po drugi strani pa lahko v manjši meri zmanjša določene omejitve v primerih, ko so bili za umaknjene vrste oziroma habitatne tipe določeni zelo omejujoči varstveni cilji.

Predlagane spremembe značilnosti obstoječih Natura območij so predstavljene v spodnji preglednici. Sprememba imena je predlagana za območja : Pistišekova povšna, Jama pod Smoganico in Častitljiva luknja. Ker je za slednji dve območji predlagana le sprememba imena, v spodnji preglednici nista prikazani. V naslednji preglednici pa so prikazane predlagane dodatne kvalifikacijske vrste in habitatni tipi po posameznih območjih; najpogosteje so dodani novi habitatni tipi. Prednjačijo nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) in obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (*Quercus robur*, *Ulmus laevis* in *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ali *Fraxinus angustifolia*), vzdolž velikih rek (*Ulmion minoris*), ki so dodani 7 oziroma 6 Natura območjem.

Preglednica 2: Predlagane spremembe Natura območij

Legenda: z rumeno so označena Natura območja, ki so bila izbrana za podrobnejšo obravnavo (manjka Spodnja Sava, ker ne gre za spremembo, ampak je novo Natura območje)

Natura območje	Dodan habitatni tip ali vrsta			Umik habitat. tipa ali vrste			Skupaj
	Habitat. tip	vrsta	Skupaj	Habitat. tip	vrsta	Skupaj	
Ajdovska jama	2	1	3			0	3
Banjšice - travišča			0	1		1	1
Bela Krajina		1	1			0	1
Boč - Haloze - Donačka gora		1	1			0	1
Bohinjska Bistrica in Jereka			0	1		1	1
Boreci	1		1	1		1	2
Dacarjevo brezno - Žiganja vas			0	1		1	1
Dobrava - Jovsi	1		1			0	1
Dolina Branice	1		1			0	1
Dolina Vipave	1	1	2			0	2
Dolsko	1	1	2			0	2
Drava		1	1	1		1	2
Goričko		1	1			0	1
Huda luknja		1	1			0	1
Javorniki - Snežnik	2		2			0	2
Julijske Alpe	1	1	2			0	2
Kandrše - Drtijiščica			0	1		1	1
Kočevsko		1	1		4	4	5
Kolpa	1		1			0	1
Kostanjeviška jama			0	1		1	1
Kozjansko			0		1	1	1
Krakovski gozd	1		1	1		1	2
Krakovski gozd - Šentjernejsko polje			0		1	1	1
Krimsko hribovje - Menišija		1	1	1		1	2
Krka s pritoki		1	1			0	1
Kum		1	1			0	1
Lahinja		1	1			0	1
Ličenca pri Poljčanah	2		2			0	2
Ljubljansko barje	1		1	1		1	2
Marindol		1	1			0	1
Mirna		1	1			0	1
Mura		1	1	1		1	2
Nadiža s pritoki			0	1		1	1
Nakelska Sava			0	1		1	1
Nanoščica	1		1			0	1
Notranjski trikotnik	1		1	1		1	2

Obrež	1		1	3		3	4
Osrednje Slovenske gorice	1		1			0	1
Pikrnica - Selčnica			0	1		1	1
Pistišekova povšna			0	1		1	5
Podvinci			0		1	1	1
Pohorje	1		1			0	1
Poključka barja	1		1			0	1
Polhograjsko hribovje	1		1			0	1
Poljanska Sora Log - Škofja loka			0	1	1	2	2
Polšnik			0	1		1	1
Rački ribniki - Požeg	1	1	2	1		1	3
Radensko polje - Viršnica		1	1			0	1
Razbor			0	1		1	1
Reka	1		1			0	1
Ribniška dolina			0	1		1	1
Sava - Medvode - Kresnice	1		1			0	1
Savinja Celje - Zidani Most		2	2			0	2
Savinja Grušovlje - Petrovče	1	1	2	1		1	3
Soča z Volarjo	1	1	2	1	1	2	4
Sotla s pritoki	1	1	2	1		1	3
Trnovski gozd - Nanos	1		1			0	1
Vrhe nad Rašo	1		1			0	1
Zabiče			0	1	1	2	2
Zgornja Jablanica			0	1		1	1

Preglednica 3: Predlagane dodatne kvalifikacijske vrste in habitatni tipi po posameznih območjih

Kvalifikacijska vrsta ali habitatni tip	Koda	Natura območje	Število območij
Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)	HT_6510	Dolina Vipave Javorniki - Snežnik Ličenca pri Poljčanah Notranjski trikotnik Osrednje Slovenske gorice Reka Trnovski gozd - Nanos	7
Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (Quercus robur, Ulmus laevis in Ulmus minor, Fraxinus excelsior ali Fraxinus angustifolia), vzdolž velikih rek (Ulmion minoris)	HT_91F0	Boreci Dobrava - Jovsi Krakovski gozd Ličenca pri Poljčanah Obrež Rački ribniki - Požeg	6
Bukovi gozdovi (Luzulo-Fagetum)	HT_9110	Ajdovska jama Dolsko Polhograjsko hribovje	4

		Vrhe nad Rašo	
Euphydryas aurinia	SP_1065	Bela Krajina Kočevsko Lahinja Marindol	4
Lucanus cervus	SP_1083	Dolsko Julijske Alpe Krka s pritoki Soča z Volarjo	4
Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (Alnus glutinosa in Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae))	HT_91E0	Julijske Alpe Nanošča Savinja Grušovlje - Petrovče Soča z Volarjo	4
Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez Magnopotamion ali Hydrocharition	HT_3150	Ljubljansko barje Sava - Medvode - Kresnice Sotla s pritoki	3
Barbastella barbastellus	SP_1308	Kum Rački ribniki - Požeg	2
Cobitis taenia	SP_1149	Mirna Savinja Celje - Zidani Most	2
Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion)	HT_91L0	Ajdovska jama Dolina Branice	2
Austropotamobius pallipes	SP_1092	Dolina Vipave	1
Barbus meridionalis	SP_1138	Sotla s pritoki	1
Barjanski gozdovi	HT_91D0	Poključka barja	1
Bela štoklja (Ciconia ciconia)	A031	Drava	1
Cottus gobio	SP_1163	Savinja Celje - Zidani Most	1
Eleocharis carniolica	SP_1898	Goričko	1
Gladiolus palustris	SP_4096	Radensko polje - Viršnica	1
Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih	HT_9180	Pohorje	1
Leuciscus souffia	SP_1131	Mura	1
Lutra lutra	SP_1355	Savinja Grušovlje - Petrovče	1
Myotis bechsteinii	SP_1323	Boč - Haloze - Donačka gora	1
Myotis emarginatus	SP_1321	Ajdovska jama	1
Myotis myotis	SP_1324	Huda luknja	1
Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem	HT_6430	Kolpa	1
Rosalia alpina	SP_1087	Krimsko hribovje - Menišija	1
Rutilus pigus	SP_1114	Spodnja Sava	1
Travniki s prevladujočo stožko (Molinia spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (Molinion caeruleae)	HT_6410	Javorniki - Snežnik	1

2.2 Možne dodatne razvojne omejitve na dopoljenih Natura območjih in v njihovem območju daljinskega vpliva, ki izhajajo iz dodanih vrst in habitatnih tipov

2.2.1 Varstveni cilji in upravljanje Natura območij

Varstveni cilji in ukrepi za doseganje varstvenih ciljev Natura območij so opredeljeni v Uredbi o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 35/13) in v Programu upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020), ki je bil pripravljen letos spomladi. Program temelji na izkušnjah z izvajanjem predhodnega programa - Operativnega programa - programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2010-2013 in ugotovitvah o doseganju varstvenih ciljev Natura območij. Pregled stanja ohranjenosti kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, opravljen konec leta 2013 v okviru rednega šestletnega poročanja o izvajanju Direktive o habitatih in je pokazal, da se je stanje ohranjenosti številnih habitatov in vrst v razmeroma kratkem času poslabšalo. Vzrok so predvsem širjenje poselitvenih območij ter spremembe v intenzivnosti kmetijske rabe. Podobno je pred tem že pokazala tudi analiza doseganja ciljev Strategije ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (Kus Veenvliet, 2012).

Varstveni cilji in ukrepi za doseganje varstvenih ciljev Natura območij veljajo za vse dejavnosti v Natura območjih in jih je treba upoštevati pri načrtovanju in izvajanju le-teh. Programu upravljanja območij Natura 2000 za vsako območje in vsako kvalifikacijsko vrsto oziroma habitatni tip določa podrobnejše varstvene cilje, s katerimi naj bi ohranjali ali dosegli njihovo ugodno stanje. Za vsako kvalifikacijsko vrsto oziroma habitatni tip je tudi določena takoimenovana notranja cona – tisti del posameznega Natura območja, ki je bistven del habitatov te vrste ali habitatnega tipa in zaradi tega ključen za njeno ohranjanje v ugodnem stanju. Pri analizi dodatnih razvojnih omejitev na dopoljenih Natura območjih so bile tako upoštevane predlagane notranje cone novih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov (območje cone in možnega največjega daljinskega vpliva – glej metodologijo).

Varstveni cilji in ukrepi za njihovo doseganje se upoštevajo tudi pri izdajanju naravovarstvenih smernic in pri pripravi sektorskih programov, obenem pa so bili sektorski programi in možnost ukrepanja v njihovem okvirju upoštevani tudi pri pripravi Programa upravljanja območij Natura 2000; tak primer je Program razvoja podeželja 2014-2020 in kmetijsko okoljska in podnebna plačila (KOPOP), ki se bodo izvajala v okviru le-tega. Program upravljanja območij Natura 2000 določa ciljne površine znotraj izbranih Natura območij, na katerih naj bi se ciljno usmerjalo izvajanje KOPOP. Poleg tega Program upravljanja območij Natura 2000 vključuje nekaj projektov, ki naj bi jih izvedli s pomočjo različnih virov financiranja.

Varstveni cilji in ukrepi za posamezne predlagane dodane kvalifikacijske vrste in habitatne tipe, s katerimi naj bi dopolnili nekatera Natura območja (v nadaljevanju: dopolnjena Natura območja), še niso določeni. Na podlagi varstvenih ciljev in ukrepov za te kvalifikacijske vrste in habitatne tipe, ki so v Programu upravljanja območij Natura 2000 določeni za različna sedanja Natura območja, pa lahko sklepamo, kakšni bodo dodatni varstveni cilji in ukrepi za dopolnjena Natura območja.

Na podlagi pregleda verjetnih dodatnih varstvenih ciljev in ukrepov za dopolnjena Natura območja ocenjujemo, da določitev in izvajanje varstvenih ciljev in ukrepov za predlagane dodatne kvalifikacijske vrste in habitatne tipe ne bo znatno spremenilo sedanje rabe območij njihovih notranjih con, saj varstveni cilji in ukrepi ne predstavljajo večjih dodatnih omejitev glede na sedanjo in namensko rabo njihovih notranjih con. Predvidevamo pa lahko naslednje:

- Malo je verjetno, da bi bile površine notranjih con travniških habitatov in nanje vezanih vrst lahko vključene v ciljne površine za izvajanje KOPOP, kljub temu pa lahko pride do večjega vstopanja v KOPOP,
- Povečali se bodo stroški dokumentacije za izvedbo posegov, saj bo zanje potrebno opraviti presojo vplivov sprejemljivosti vplivov posegov v naravo na varovana območja. Pri tem bodo v primeru manjših posegov stroški na

strani državnih inštitucij, ki sodelujejo v postopkih izdaje naravovarstvenih soglasij, v primeru posegov, za katere je potrebno opraviti presojo vplivov na okolje, pa so zaradi izdelave Dodatka za presojo sprejemljivosti (priloga Poročila o vplivih na okolje) stroški na strani investitorja. Tak primer so npr. hidroelektrarne, večja cestna infrastruktura in podobno.

- V primeru novega območja Spodnje Save lahko pričakujemo dodatne stroške tudi v primeru sprememb občinskega prostorskega načrta, saj bo potrebno izdelati Dodatek za presojo sprejemljivosti (priloga okoljskega poročila).
- Morebitne dodatne stroške lahko pričakujemo v primerih pridobivanja vodne pravice, če bo potrebno opraviti dodatne analize ali študije zaradi možnih vplivov na vodne kvalifikacijske vrste ali habitatne tipe, vendar gre v takih primerih običajno za večje posege, za katere je treba pripraviti tudi poročilo o vplivih na okolje z Dodatkom za presojo sprejemljivosti.

2.2.2 Razvojne omejitve na območjih dopolnitev Natura območij in novega Natura območja ter v območju njihovega daljinskega vpliva

Na območjih notranjih con predlaganih dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, ki so predlagane za vključitev v Natura območja, in novega Natura območja Spodnja Sava veljajo omejitve rabe prostora po drugih predpisih, med katere sodijo:

- varstveni režimi drugih območij ohranjanja narave (nacionalni, regijski, krajinski parki, naravne vrednote ipd.),
- vodovarstvena območja,
- poplavna območja,
- gozd s posebnim namenom,
- varovalni gozdovi,
- območja kulturne dediščine,
- trajno varovana kmetijska zemljišča.

V spodnji preglednici je podan pregled vsote površin notranjih con dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov za predlagana dopolnjena Natura območja in novo Natura območje. Nobena od notranjih con ne sega na katero od območij kulturne dediščine, zato v spodnji preglednici ni prikazana.

Preglednica 4: Pregled obsega površin notranjih con predlaganih dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, na katerih veljajo posebni režimi in omejitve

	Območja SPA		Območja SCI	
	Površina [ha]	Delež	Površina [ha]	Delež
Skupna površina sprememb (neto)	4.579,54		90.968,35	
Zavarovana območja (bruto)	1.334,43	29,1%	49.187,35	54,1%
Zavarovana območja (neto)	1314,62	28,7%	47.026,78	51,7%
vplivno območje regijskega parka Škocjanske jame	0,00	0,0%	629,55	0,7%
Naravne vrednote (bruto)	1.684,18	36,8%	21.803,36	24,0%
Naravne vrednote (neto)	1578,70	34,5%	19.599,85	21,5%
Gozdni rezervati	0,07	0,0%	0,00	0,0%
Varovalni gozdovi	10,87	0,2%	11.587,54	12,7%
Vodovarstvena območja - občinski nivo: SKUPAJ	271,52	5,9%	6.244,76	6,9%
območje zajetja	0,00	0,0%	0,00	0,0%
1. vodovarstveno območje (najožje)	7,10	0,2%	311,27	0,3%
2. vodovarstveno območje (ožje)	4,59	0,1%	1.439,63	1,6%

3. vodovarstveno območje (širše)	259,83	5,7%	4.212,00	4,6%
4. vodovarstveno območje (vplivno)	0,00	0,0%	281,87	0,3%
Vodovarstvena območja - državni nivo: SKUPAJ	1.437,97	31,4%	5.956,99	6,5%
območje zajetja	0,00	0,0%	0,08	0,0%
1. vodovarstveno območje (najožje)	0,00	0,0%	37,83	0,0%
2. vodovarstveno območje (ožje)	1,38	0,0%	744,96	0,8%
3. vodovarstveno območje (širše)	1.436,58	31,4%	5.174,12	5,7%
4. vodovarstveno območje (vplivno)	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Območja katastrofalnih poplav	1.401,83	30,6%	3.493,67	3,8%
Območja pogostih poplav	269,46	5,9%	148,11	0,2%
Območja redkih poplav	1.184,18	25,9%	830,09	0,9%

Navedene omejitve večinoma ustrezajo tudi varstvenim ciljem Natura območij, saj gre večinoma za prekrivanje različnih naravovarstvenih in okoljevarstvenih vlog teh območij. Dejavnosti, ki so dopustne kljub omejitvam, pa imajo običajno manjši obseg in zato tudi manjši vpliv. Tako je npr. na vodovarstvenih območjih in območjih poplav omejena možnost pozidave, na vodovarstvenih območjih pa tudi načina kmetovanja, kar zmanjšuje možnost intenzifikacije kmetijstva.

Največji del predlaganih razširitev obsega zavarovana območja (dobra polovica), naravne vrednote (četrtnina) in varovalne gozdove (približno osmina). Na zavarovanih območjih in naravnih vrednotah že veljajo določene omejitve, na zavarovanih območjih mora biti razvoj usklajen z njihovimi načrti upravljanja. Na območjih naravnih vrednot se možnost oziroma sprejemljivost poseganja vanje preverja v postopkih za pridobitev gradbenega dovoljenja. Posegi v varovalne gozdove pa razen v skrajnih primerih sploh niso dovoljeni; na teh območjih torej dopolnitev Natura območij ne bo prinesla nobenih novih omejitev.

2.3 Pregled dejavnosti, na katere identificirane dodatne razvojne omejitve na Natura območjih lahko vplivajo

Pregled dejavnosti v predlaganih dopoljenih Natura območjih, novem Natura območju in njihovi okolici je bil pripravljen na podlagi:

- Pregleda načrtovanih dejavnosti v občinah z večjim številom in večjo površino dopoljenih Natura območij,
- 5 izbranih območij z večjim številom predlaganih dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov in takšno raznolikostjo le-teh, da lahko ugotovitve posplošimo tudi na ostala dopolnjena Natura območja. Predlagane dopolnitve sodijo med gozdne in travniške kvalifikacijske habitatne tipe in nanje vezane vrste, razen v primeru Spodnje Save, kjer gre za vrsto ribe in njen rečni habitat.

Predlagane dopolnitve Natura območij obsegajo predvsem travnike in gozdove. Predlagano novo območje Spodnja Sava izrazito odstopa, saj zajema eno kvalifikacijsko vrsto, platnico, in njen habitat reko Savo. Poleg tega so predlagane notranje cone kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov izrazito homogene, kar je skladno s potrebami vrst in habitatnih tipov. Najbolj raznoliko rabo tal imajo območja, kjer je kot dodatna kvalifikacijska vrsta predlagana katera od vrst netopirjev, saj le-ti potrebujejo veliko raznolikost habitatov. Glede na podatke o dejanski rabi tal je pozidanih zemljišč malo, do nekako 5 % površine posamezne notranje cone.

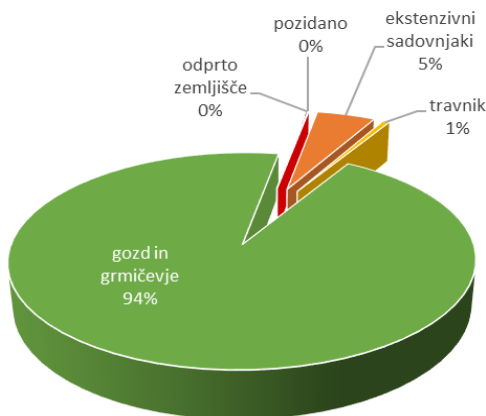
Pregled trenutno veljavnih prostorskih aktov občin in državnih prostorskih načrtov, dostopnih na Ministrstvu RS za okolje in prostor na območjih notranjih con predlaganih dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov je pokazal, da je

v veliki večini predlaganih notranjih con zelo malo stavbnih zemljišč. Izjema sta območji Javorniki-Snežnik in Spodnja Sava: prvo zaradi vojaškega vadbišča (16 % površine), drugo pa zaradi načrtovane hidroelektrarne (HE) Brežice, kjer je kar 82 % površin namenjenih industriji, energetiki, prometu in okoljski infrastrukturi.

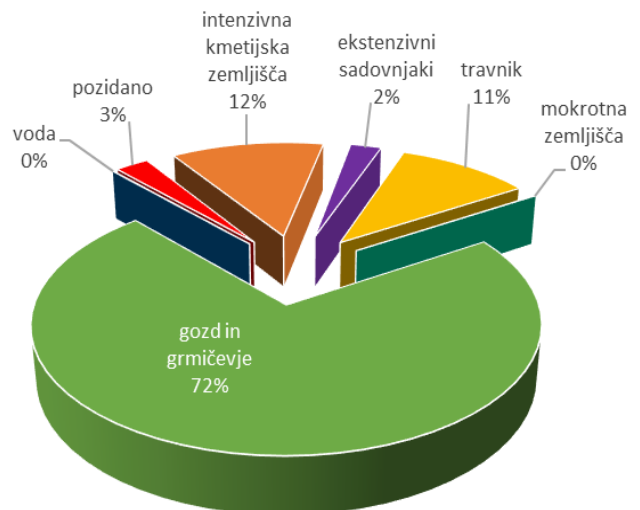
Zaradi raznolikosti kategorij planske rabe večjega števila prostorskih aktov ni bilo mogoče primerjati med seboj. Analiza rabe tal in primerjava dejanske rabe s plansko rabo v preostalih dopolnjenih Natura območjih bi pokazala podobno sliko, saj gre večinoma za manjše dopolnitve Natura območij, ki so večinoma opravljene izven naselij. Ocenjujemo, da bo razvoj dejavnosti na še nepozidanih stavbnih zemljiščih v večini primerov imel kvečjemu zanemarljiv vpliv na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe v dopolnjenih Natura območjih. Izjema je novo Natura območje Spodnje Save, kjer lahko izgradnja hidroelektrarne povzroči negativne vplive na populacijo platnice, in območje Javorniki-Snežnik, kjer lahko neprimerna uporaba območja za obrambo lahko poškoduje večja območja travnikov.

Slika 1: Ilustracija dejanske rabe tal na primeru notranjih con štirih različnih dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov za dopolnitev Natura območij

Lucanus cervus

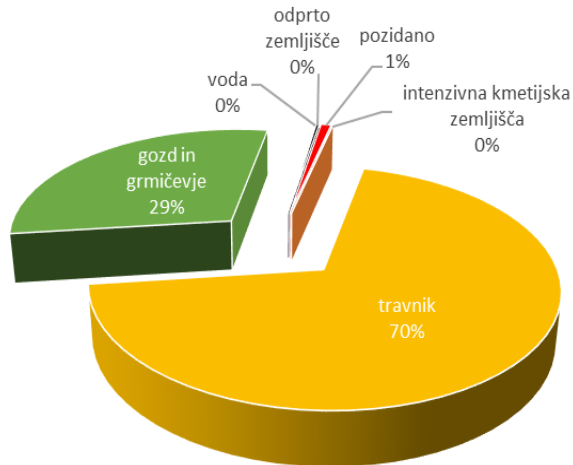
Myotis emarginatus

Rogač, SCI Soča z Volarjo

vejicati netopir, SCI Ajdovska jama

Travniki s prevladujočo stožko (*Molinia* spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (*Molinion caeruleae*)

območje SCI Notranjskega trikotnika in Javornikov-Snežnika

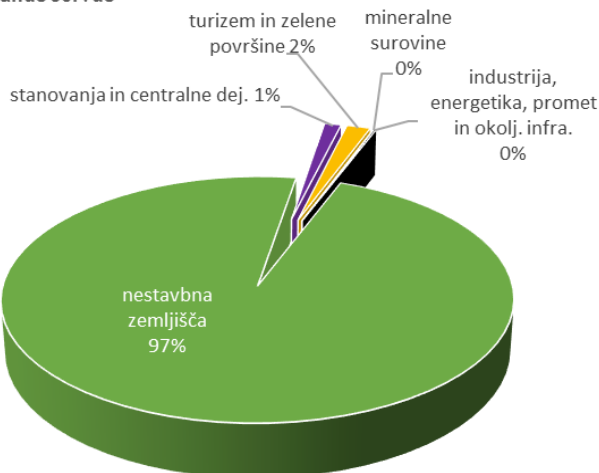
Rutilus pigus

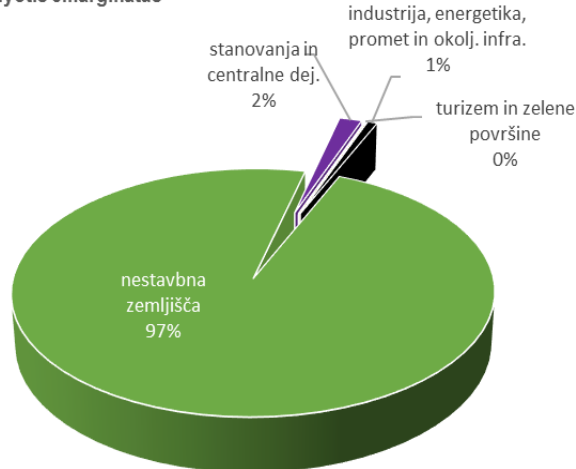
Platnica, pSCI Spodnja Sava

Slika 2: Ilustracija namenske rabe tal na primeru notranjih con štirih različnih dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov za dopolnitev Natura območij

Lucanus cervus

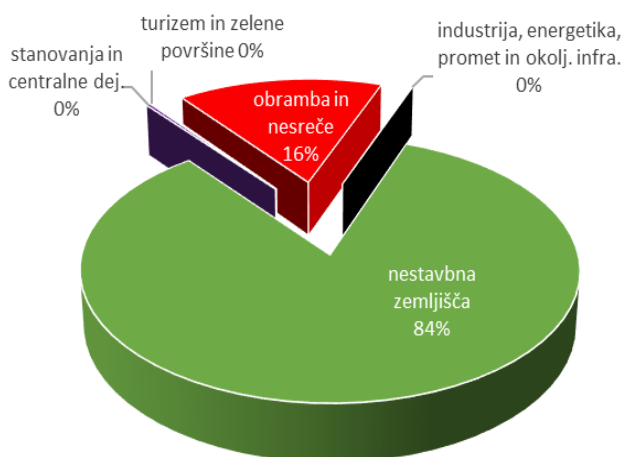
Myotis emarginatus

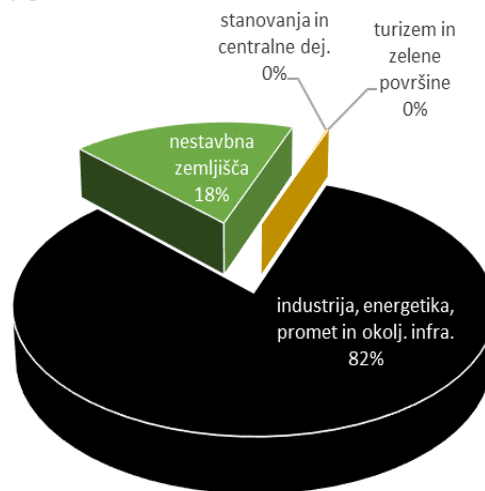
vejicati netopir, SCI Ajdovska jama

Rogač, SCI Soča z Volarjo

Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)

Rutilus pigus

območje SCI Notranjskega trikotnika in Javornikov-Snežnika

Platnica, pSCI Spodnja Sava

V dopolnjena Natura območja in predlagano novo Natura območje Spodnja Sava je umeščenih tudi nekaj državnih prostorskih načrtov (DPN). Obseg poseganja je nemogoče natančneje oceniti, saj so DPN v različnih fazah priprave, zagotovo pa bo najboljšežnejši izgradnja HE na Spodnji Savi. Načrtovane DPN lahko razvrstimo v naslednje kategorije:

- Prometna infrastruktura: obvoznice, regionalne ceste, avtoceste, izvennivojski prehodi, letališča,
- Energetska infrastruktura: hidroelektrane, plinovodi,
- Poslovna infrastruktura: gospodarska središča-industrijske cone,
- Varstvo pred nesrečami: ukrepi sanacije plazov,

- Območja obrambe.

V spodnji preglednici je podan pregled glavnih tipov državnih prostorskih načrtov in njihovih potencialnih vplivov na Natura območja, ki so načrtovani v notranjih conah predlaganih dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov dopoljenih Natura območij. Opis potencialnih vplivov temelji na dosedanjih izkušnjah, dejanski vplivi pa so odvisni od posegov, določenih z DPN in značilnosti predlaganih dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov; pri analizi potencialnih vplivov upoštevali smo samo predlagane dodatne kvalifikacijske vrste in habitatne tipe, ki so predstavljeni v preglednici št. 3.

Preglednica 5: Glavni tipi državnih prostorskih načrtov in njihovi potencialni vplivi na dopolnjena Natura območja in predlagano novo Natura območje Spodnja Sava

Legenda: ✓ - običajen vpliv, ○ - vpliv v določenih primerih, vpliv odvisen od načina in lokacije izvedbe

Potencialni vplivi	Prometna infrastruktura				Energetska infrastruktura				
	Ceste in obvoznice	Avtoceste	Izvennivj. prehodi	Letališča	Hidroelektrarne	Plinovodi	Varstvo pred nesrečami - Sanacije plazov	Območja obrambe	Gospodarska infrastruktura
Trajno uničenje habitatov kvalifikacijskih vrst in kvalifikacijskih habitatnih tipov (pozidava)	✓	✓	✓	✓	✓	○	○	○	✓
Začasno uničenje habitatov kvalifikacijskih vrst in kvalifikacijskih habitatnih tipov	✓	✓	✓	✓	✓	✓	○	○	✓
Trajna sprememba habitatov kvalifikacijskih vrst	○	○			✓	✓		○	○
Fragmentacija habitatov	✓	✓		✓	✓	✓		○	✓
Sprememba migracijskih poti živali		✓			✓				✓
povečana smrtnost osebkov zaradi trkov	✓								
Povečane motnje v okolju zaradi hrupa	✓	✓			✓			○	✓
Sprememba vodnega režima vodotokov	○	○			✓		○		○
Sprememba vodnega režima v tleh	○	○			✓		○		○
Sprememba poplavne varnosti	○	○			✓				○
Sprememba kakovosti vode		○			✓			○	○
Sprememba kakovosti tal	✓	✓	✓	✓		✓	○	○	✓
Svetlobno onesnaževanje	○	✓	○	✓				○	○
Tveganje zaradi morebitnih onesnaženj ob nesrečah	✓	✓	✓	✓				○	✓

Naravovarstvene smernice, izdane za proces priprave DPN, vsebujejo varstvene cilje in ukrepe vseh Natura območij, na katere bi posamezen DPN lahko vplival. Na podlagi naravovarstvenih smernic in analiz za pripravo Uredbe o DPN, okoljskega poročila in poročila o vplivih na okolje ter dodatka za presojo sprejemljivosti, ki ga je treba pripraviti vzporedno, je možno nekatere vplive v določeni meri omiliti. Možnost učinkovitih omilitvenih ukrepov je odvisna od značilnosti posega (npr. pri ureditvi hidroelektrarne se določenim posegom v vodotok ni mogoče izogniti), same lokacije in tehnoloških možnosti izboljšav. V skrajnem primeru, ko je vpliv prevelik (bistven oziroma škodljiv) je možno

urediti tudi nadomestne habitate, vendar le, če ni drugih alternativnih rešitev za doseganje ciljev plana in je mogoče dokazati prevlado javne koristi.

2.3.1 Pregled dejavnosti v izbranih 5 predlaganih dopolnjenih Natura območjih in predlaganem novem Natura območju

Pregled načrtovane rabe in dejavnosti v 5 predlaganih dopolnjenih Natura območjih in predlaganem novem Natura območju je pokazal, da se v večini občin na območjih predlaganih notranjih con dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov odvija predvsem kmetijska dejavnost in gozdarstvo, večinoma občine na predlaganih notranjih conah ne načrtujejo dodatnih ureditev zelenih površin ali širitve poselitve. V spodnji preglednici so tako zajeti predvsem DPN, ki so načrtovani na območju notranjih con dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov nekega Natura območja, ter na območju njihovega daljinskega vpliva.

Preglednica 6: Pregled načrtovanih dejavnosti oziroma posegov v okviru DPN na območju notranjih con dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov izbranih dopolnjenih Natura območij ter na območju njihovega daljinskega vpliva
 Legenda: ✓ vpliv na območju notranje cone dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, (✓) daljinski vpliv

Tip ureditve	Tip načrtovane dejavnosti oziroma posega	Natura območje				
		Spodnja Sava	Notranjski trikotnik, Javorniki-Snežnik	Ajdovska jama	Soča z Volarjo	Ličenca pri Poljčanah
Prometna infrastruktura	Cesta, obvoznica	(✓)			✓	
	avtocesta		✓			
	Izvennivojski prehod	(✓)				
	letališče	(✓)		(✓)		
Energetska infrastruktura	hidroelektrarna	✓		✓, (✓)		
	plinovod		✓			
Varstvo pred nesrečami	sanacija plaz				✓	
Gospodarska infrastruktura	gospodarska cona					(✓)
območje obrambe			✓			

Avtocestna infrastruktura je načrtovana z Nacionalnim programom izgradnje avtocest, energetska infrastruktura pa v osnutku Nacionalnega energetskega programa. Tako avtocestna kot energetska infrastruktura imata lahko znatne kumulativne vplive zaradi skupnih vplivov z drugimi DPN (npr. zaščita pred poplavami, ureditev daljnovodov) in vpliva na načrtovanje in izvajanje občinskih prostorskih načrtov. Pri morebitni presoji prevlade javne koristi bo treba upoštevati tako obveznosti Slovenije na področju uvajanja obnovljivih virov energije kot novejša naložba v proizvodnjo energije iz neobnovljivih virov (TE Šoštanj) in načrtovano obnovo in širitev Jedske elektrarne Krško.

Pri načrtovanih investicijah v prometno infrastrukturo gre predvsem za rekonstrukcijo cest in ureditev obvoznic okoli večjih naselij. V teh primerih gre zlasti za izboljšanje prometne varnosti in lahko pričakujemo manjše vplive na dodatne kvalifikacijske vrste in habitatne tipe. Načrtovana ureditev letališča Cerklje je toliko oddaljena od notranjih con dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, da je glede na značilnosti le-teh zelo majhna verjetnost negativnih vplivov nanje.

Ureditev območja obrambe (osrednje vadišče Slovenske vojske Postojna) je po obeh direktivah izvzeta iz presojanja sprejemljivosti vplivov na varovana območja. Kljub temu je ureditev smiselno načrtovati tako, da bodo vplivi ureditve čim manjši.

2.4 Analiza dejavnosti s pozitivnim vplivom na dopolnjenih Natura območjih in njihov prispevek k upravljanju območij

2.4.1 Možne posledice dopolnitve Natura območij

Možne posledice dopolnitve mreže Natura območij z določenimi dodatnimi kvalifikacijskimi vrstami in habitatnimi tipi ter uvedbe dodatnega Natura območja Spodnja Sava smo ovrednotili z vidika različnih dejavnikov, ki bi lahko vplivali na dejavnosti v obravnavanih območjih razširitve. Upoštevali smo dejavnike, ki so lahko izhodišče za podrobnejše ekonomske analize, kot je npr. analiza stroškov in koristi² in poskušali zajeti znane posledice za posamezen dejavnik. Dejavnikov nismo podrobno kvantitativno opredeljevali, saj to presega okvir naloge, poleg tega je v danih gospodarskih razmerah natančnost ocene premajhna. Obravnavani so bili naslednji dejavniki (pri čemer so ekonomski, okoljski in družbeni dejavniki večinoma že zajeti v tržnih, davčnih dejavnikih in dejavnikih uporabnikov):

- Tržni dejavniki
- Davčni dejavniki
- Dejavniki uporabnikov
- Ekonomski dejavniki
- Okoljski dejavniki
- Družbeni dejavniki.

2.4.1.1 Tržni dejavniki

Tržni dejavniki so neposredni stroški in prihodki mreže Natura območij, ki bodo nastali z dopolnitvijo določenih Natura območij in uvedbo novega Natura območja Spodnja Sava. Obravnavani so samo stroški, saj sama uvedba dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v nekatera Natura območja in uvedba novega Natura območja ne prinaša neposrednih prihodkov.

Preglednica 7: Pregled tržnih dejavnikov dopolnjenih Natura območij v Sloveniji in uvedbe dodatnega Natura območja

Dejavnik	Posledica
Stroški plač zaposlenih v institucijah (ZRSVN, MKO), pristojnih za Natura območja	Dopolnitev določenih Natura območij in uvedba dodatnega Natura območja bo v manjši meri povečala obseg dela zaposlenih v pristojnih institucijah. Ker je osnovni sistem izvajanja aktivnosti že vzpostavljen lahko pričakujemo povečanje predvsem zaradi postopkov sprejemanja DPN in OPN na teh območjih. Zlasti v postopkih in pri presoji sprejemljivosti za ureditev hidroelektrarn na Spodnji Savi lahko pričakujemo številna usklajevanja, sestanke in pripravo analiz in gradiv. V primerjavi z vsemi stroški izvajanja obveznosti ohranjanja mreže Natura 2000 je ta strošek zanemarljivo majhen.
Stroški priprave in upravljanja z bazami podatkov	Vzpostavljena je kakovostna baza podatkov, zato spremljanje stanja na dodatnih kvalifikacijskih vrst v dopolnjenih Natura območjih in v novem Natura območjih ne bo povzročilo dodatnih stroškov ureditve in upravljanja baze.
Stroški izvajanja monitoringov kvalifikacijskih vrst in	Povečati bo treba obseg monitoringa kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih so bile predlagane razširitve Natura območij. Večinoma bo monitoringe možno opraviti z manjšimi razširitvami sedanjih monitoringov posameznih vrst in habitatnih

² Pristop povzet po Shaffer, M. (2010): Multiple account benefit-cost analysis: a practical guide for the systematic evaluation of project and policy alternatives. University of Toronto Press Inc.

habitatnih tipov	tipov, obsežnejši dodaten monitoring bo potreben le v novem Natura območju Spodnja Sava – tudi zaradi načrtovanih posegov. V celoti gledano bo povečanje stroškov za monitoring minimalno.
-------------------------	--

2.4.1.2 Davčni dejavniki

Davčni dejavniki zajemajo prihodke in stroške davkoplačevalcev.

Preglednica 8: Pregled davčnih dejavnikov dopoljenih Natura območij v Sloveniji in uvedbe dodatnega Natura območja

Dejavnik	Posledica
Davki in dajatve za rabo naravnih virov – koncesije, dovoljenja ipd.	<p>Ohranjanje in upravljanje Natura območij v okviru pristojnih inštitucij sama po sebi ne zajemata izkoriščanja naravnih virov, zato iz tega vira ne bo davkov in dajatev za rabo naravnih virov.</p> <p>V predlaganih območjih razširitve mreže Natura območij pa so načrtovane dejavnosti, ki temeljijo na rabi naravnih virov, kot so hidroelektrarne, za katere je potrebno skleniti koncesijsko pogodbo ali pridobiti vodno dovoljenje. V primeru hidroelektrarn Brežice in Mokrice na Spodnji Savi, ki je predlagano dodatno Natura območje, bo na podlagi koncesijskih pogodb prišlo do plačila koncesijskih dajatev. Te se plačujejo državi in lokalnim skupnostim v razmerju 40:60; pričakovati je, da bodo koncesijske dajatve po velikosti v rangu koncesijskih dajatev novih elektrarn na Spodnji Savi. Kriteriji za sklenitev koncesijskih pogodb dajejo možnost, da se v obračun vključijo eksterni stroški vplivov na Natura območje Spodnja Sava, če bo ugotovljeno, da bo ureditev in delovanje hidroelektrarn vplivalo na populacije platnice.</p> <p>Nekatere predlagane notranje cone dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov posegajo na območja stavbnih zemljišč. Višina nadomestil za uporabo stavbnega zemljišča je odvisna od določb občinskih odlokov občin. Nadomestila so v celoti prihodek občin. Prekrivanje notranjih con in območij daljinskega vpliva na predlagane dodatne kvalifikacijske vrste in habitatne tipe z območji stavbnih zemljišč je v vseh primerih razen v primeru Natura območja Spodnja Sava majhno, zato je tudi vpliv na plačila nadomestil zanemarljivo majhen. Nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča so lahko vključena v koncesijsko pogodbo, kar se lahko zgodi tudi v primeru HE Brežice in HE Mokrice na Natura območju Spodnja Sava, saj je takšna praksa pri drugih hidroelektrarnah na spodnji Savi.</p>
davki od prometa proizvodov in storitev	<p>Ohranjanje in upravljanje Natura območij v okviru pristojnih inštitucij sama po sebi ne prinašata proizvodov in storitev, zato pristojnim institucijam ne ustvarjajo davčnih prihodkov.</p> <p>Davki od proizvodov dejavnosti, umeščenih v območja notranjih con dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, bi bili glede na omejenost proizvodnje zaradi majhnega obsega območij, ki so s prostorskimi akti namenjena dejavnostim (glej predhodne analize), relativno nizki in bi večinoma ostali v proračunu države, le del se jih posredno vrača v lokalne skupnosti. Proizvodnja je na takih območjih omejena, bodisi zaradi omejenosti naravnih virov (npr. vodnega potenciala, moči vetra, količine gramoza... - prihodki se lahko zvišajo le do določene meje z izboljšanjem tehnologij za povečanje izkoristka) ali zaradi prostora za izvajanje dejavnosti, zato ni pričakovati znatnih povečanj prihodkov.</p> <p>Pri storitvenih dejavnostih, umeščenih območja razširitve, bi lahko prišlo do večjega obsega plačila davkov predvsem, če bi šlo za storitve z visoko dodano vrednostjo. Opozoriti je treba, da so storitvene dejavnosti z visoko dodano vrednostjo pogosto zelo mobilne – torej se zlahka selijo na lokacije, ki so ugodnejše glede stroškov, dostopnosti</p>

Dejavnik	Posledica
	<p>drugih storitev in prometne povezanosti.</p> <p>Storitvene dejavnosti, ki se ukvarjajo z naravnimi danostmi Natura območij (npr. turistične in izobraževalne dejavnosti), imajo največji potencial povečanja obsega dela in torej plačila davkov, saj so povezane z lokacijo, mejo širitve dejavnosti pa predstavlja tisti obseg izvajanja storitev, ko je dejavnost že tako obširna, da negativno vpliva na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe.</p>
Dohodnina	<p>Dopolnitev Natura območij in uvedba dodatnega Natura območja bosta pripomogli k ohranjanju naravnega okolja v lokalnih skupnostih, kar lahko pripomore k ohranjanju poselitve. Vendar je glede na to, da gre le za manjše dopolnitve obstoječih Natura območij, kjer se naravno okolje že ohranja zaradi drugih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, možnost vpliva na poselitev in s tem na plačilo dohodnine zanemarljiva.</p>
Davki, povezani z nepremičninami	<p>Glede na to, da ni nepremičnin, namenjenih upravljanju Natura območij, dohodkov iz tega vira ni.</p> <p>Obseg stavbnih zemljišč, namenjenih pozidavi, ki se prekrivajo z notranjimi conami predlaganih dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov za dopolnitev Natura območij in dodatnega Natura območja, je zelo majhen, tako da lahko davke, ki bi bili povezani z nepremičninami v teh območjih lahko zanemarimo. Izjema je novo Natura območje Spodnja Sava, kjer pa bo glavna koncesijska dajatev.</p> <p>Dopolnitev Natura območij in uvedba dodatnega Natura območja lahko prispeva k ohranjanju naravnega okolja in s tem na poselitev, vendar zaradi že prekrivanja z že obstoječim ohranjanjem Natura območij lahko ocenimo, da je ta možnost zanemarljiva (glej tudi razlago pri dohodnini).</p>
Vladni stroški	<p>Vladni stroški so že obračunani v tistih postavkah, ki se nanašajo na institucije, pristojne za ohranjanje in upravljanje z naravo.</p>

2.4.1.3 Dejavniki uporabnikov

V dejavniki uporabnikov so zajeti vsi dejavniki, ki vplivajo na koristi, ki jih imajo uporabniki (občani) od obravnavanega projekta oziroma programa, v tem primeru od predlagane širitve Natura območij. Upoštevali smo samo neto učinek – le spremembe v koristih, do katerih bi prišlo zaradi dopolnitve Natura območij. Dejavniki, ki vplivajo na odločitve o prebivališču ali zaposlitvi občanov, so že zajeti v davčnih dejavniki. Predlagane notranje cone dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov se večinoma prekrivajo z notranjimi conami drugih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, ki se že ohranjajo in s tem že spodbujajo dejavnike uporabnikov, zato bodo vplivi dopolnitve Natura območij na dejavnike uporabnikov zelo majhni. Izjema je novo Natura območje Spodnja Sava, kjer pa lahko zaradi HE Brežice in HE Mokrice pride do omejitev dejavnikov uporabnikov na določenih odsekih. Podrobnejši pregled programov in projektov občin, ki bi lahko vplivali na dejavnike uporabnikov v dopolnjenih Natura območjih, je predstavljen v prilogi.

Preglednica 9: Pregled dejavnikov uporabnikov dopolnjenih Natura območij v Sloveniji in uvedbe dodatnega Natura območja

Dejavnik	Posledica
Možnost rekreacije na prostem	<p>Predlagana dopolnitev Natura območij bo pripomogla k ohranjanju sedanje rekreativne rabe, vendar sama po sebi ne bo povečala vrednosti območja za rekreacijo v očeh uporabnikov, saj se območja notranjih con večinoma že prekrivajo z notranjimi conami drugih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov posameznega Natura območja, ki že predstavljajo območja ohranjenega naravnega okolja.</p>
Nabiranje	<p>Predlagana dopolnitev Natura območij bo pripomogla k ohranjanju stanja habitatov, kjer so bogata</p>

gozdnih sadežev in zdravilnih zelišč	rastišča gozdnih sadežev in zdravilnih zelišč, vendar sama po sebi ne bo povečala vrednosti območja za nabiralništvo v očeh uporabnikov.
Videz krajine	Predlagana dopolnitev Natura območij bo pripomogla k ohranjanju sedanjega videza krajine, vendar predvsem v okviru sedanjega vpliva mreže Natura območij na ohranjanje krajine.
Kopanje v naravnih kopališčih	Predlagana dopolnitev Natura območij bo pripomogla k ohranjanju naravnih kopališč v okviru dosedanjega vpliva Natura območij na ohranjanje naravnih kopališč in sama po sebi ne bo povečala vrednosti območja v očeh kopalcev. Lahko pa pride do dodatnih omejitev morebitnih širitvev kopališč – odvisno od oblike širitve (npr. ali vključuje obsežnejše posege), lokacije in značilnosti kvalifikacijskih vrst.
Ohranjanje starih običajev, povezanih z naravo	Predlagana dopolnitev Natura območij bo pripomogla k ohranjanju starih običajev v okviru dosedanjega vpliva Natura območij na njihovo ohranjanje.
Možnost ribolova	Predlagana dopolnitev Natura območij bo pripomogla k ohranjanju dodatnih kvalifikacijskih vrst rib v nekaterih Natura območjih, v manjši meri pa tudi k ohranjanju ali izboljšanju stanja vodnih habitatov. Sama po sebi ne bo povečala vrednosti območja za ribištvo v očeh uporabnikov ali večjega zanimanja za ribištvo, lahko pa privede do določenih omejitev glede ribolova.
Možnost lova	Predlagana dopolnitev Natura območij z uvedbo dodatnih gozdnih kvalifikacijskih habitatnih tipov bo v nekaterih območjih pripomogla k ohranjanju habitatov divjadi, vendar sama po sebi ne bo povečala vrednosti območja za lov v očeh uporabnikov ali večjega zanimanja za lov..
Možnost raziskovanja	Predlagana dopolnitev Natura območij bo povečala vrednost območja v očeh raziskovalcev, vendar zlasti v okviru obstoječega statusa Natura območij kot območij visoke biotske raznovrstnosti. Rezultati monitoringov in raziskovanja lahko pripomorejo k utrditvi statusa Natura območij in povečanju vrednosti območij v očeh uporabnikov.
Navdih za umetniško ustvarjanje	Predlagana dopolnitev Natura območij sama po sebi ne bo povečala vrednosti območja v očeh ustvarjalcev, saj gre za manjše spremembe v Natura območjih, ki že predstavljajo območja ohranjenega naravnega okolja. Rezultati ustvarjanja pa lahko pripomorejo k povečanju vrednosti območij v očeh uporabnikov.

2.4.1.4 Ekonomski dejavniki

Preglednica 10: Pregled ekonomskih dejavnikov dopolnjenih Natura območij v Sloveniji in uvedbe dodatnega Natura območja

Dejavnik	Posledica
Možnost kmetovanja	Predlagana dopolnitev Natura območij bo dodatno pripomogla k ohranjanju kmetijskih zemljišč v okviru dosedanjega vpliva Natura območij preko presoje sprejemljivosti za vse posege v Natura območjih. Ciljna območja izvajanja KOPOP in določene prednosti za kmetijsko dejavnost v Natura območjih pri izvajanju Programa razvoja podeželja 2014-2020 bo pripomogla k spodbujanju kmetovanja v Natura območjih, vendar predlagane dopolnitve k temu ne bodo bistveno prispevale.
Gozdarstvo	Predlagana dopolnitev Natura območij z gozdnimi kvalifikacijskimi vrstami in habitatnimi tipi bo pripomogla k ohranjanju gozdov v dopolnjenih Natura območjih, saj bodo za vse posege v območjih širitve opravljene presoje sprejemljivosti, ki bodo zagotovile, da bodo posegi v gozdove sprejemljivega obsega, poleg tega pa bodo širitve Natura območij upošteevane v Gozdnogospodarskih načrtih in bo gospodarjenje z gozdovi prilagojeno upravljanju Natura območij.

Izkoriščanje naravnih virov	<p>Načrtovane dejavnosti, ki temeljijo na rabi naravnih virov, so že predstavljene v preglednici davčnih dejavnikov.</p> <p>Predlagana dopolnitev Natura območij bo povečala stroške priprave projektne dokumentacije in lahko podaljša čas pridobivanja potrebnih dovoljenj. Čas priprave projektne dokumentacije in pridobivanja projektnih dovoljenj je odvisen od investitorjevega načrtovanja in izhodiščnega upoštevanja stanja in omejitev v Natura območjih. Stroški projektne dokumentacije se povečajo zaradi dodatnih študij prisotnosti kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, ki so potrebne za pripravo okoljskih poročil in poročil o vplivih na okolje, ki so podlaga za presojo sprejemljivosti posegov v naravo na varovana območja. Največje dodatne stroške lahko pričakujemo za dejavnosti, ki se načrtujejo v novem Natura območju Spodnja Sava. Zaradi načrtovanja HE Brežice in HE Mokrice in možnih velikih vplivov na kvalifikacijsko vrsto bodo potrebne dodatne raziskave populacije platnice; stroški lahko sežejo do ranga 100.000 €, kar pa je malo v primerjavi s končno vrednostjo projektov. Zaradi morebitnih omilitvenih ukrepov, ki bodo potrebni za posamezne posege, se bodo podražale tudi same investicije v posege za izkoriščanje naravnih virov; podražitve so običajno v rangu največ 10 % stroškov investicije.</p>
Turistične dejavnosti	<p>Predlagana dopolnitev Natura območij bo pripomogla k ohranjanju prihodkov in zaposlitev v turistični dejavnosti in k razvoju novih produktov, vendar zlasti v okviru dosedanjega vpliva že obstoječih Natura območij na razvoj turistične dejavnosti. Na dopolnjenih Natura območjih se že izvajajo ali načrtujejo turistične dejavnosti, povezane z naravoslovnim turizmom, rekreacijo na prostem, počitnicami v naravi in podobno, ki bodo izvedene ne glede na dopolnitev Natura območij. Višja stopnja sofinanciranja za projekte naravoslovnega turizma v Natura območjih bi lahko dodatno spodbudila razvoj turizma, ki je vezan na ohranjeno naravno okolje, vendar je to odvisno od odločitev o ciljih in prioritetah v postopkih priprave programov za delitev sredstev.</p>
Domača in umetnostna obrt	<p>Predlagana dopolnitev Natura območij bo le v manjši meri pripomogla k ohranjanju domače in umetnostne obrti, saj gre le v manjši meri za ohranjanje naravnih virov, ki so surovina za domačo in umetnostno obrt.</p>
Vrednost nepremičnin	<p>Vrednost stanovanjskih nepremičnin je v veliki meri odvisna od razgleda in dostopnosti zelenih površin in naravnega okolja. Predlagana dopolnitev Natura območij bo pripomogla k ohranjanju cen nepremičnin, ki so se že vzpostavile v Natura območjih in njihovi okolici. S presojami sprejemljivosti in omilitvenimi ukrepi za dodatne kvalifikacijske vrste in habitatne tipe pa bo verjetno pripomogla tudi k večji vizualni sprejemljivosti posegov, ki bodo izvedeni v Natura območjih.</p> <p>Predlagana dopolnitev Natura območij bo vplivala na vrednost nepremičnin za gospodarske dejavnosti predvsem zaradi potencialno višjih stroškov priprave projektne dokumentacije, dražjih investicij zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov in daljših postopkov pridobitve potrebnih dovoljenj.</p>

2.4.1.5 Okoljski dejavniki

Okoljski dejavniki zajemajo tiste dejavnike dopolnitve Natura območij in uvedbe novega Natura območja, ki niso zajeti v ekonomskih in tržnih dejavnikih in ki predstavljajo eksterne stroške ali koristi razširitve.

Preglednica 11: Pregled okoljskih dejavnikov dopolnjenih Natura območij v Sloveniji in uvedbe dodatnega Natura območja

Dejavnik	Posledica
Ohranjene kvalifikacijske vrste in habitatni tipi	<p>Predlagana dopolnitev Natura območij je namenjena ohranjanju kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. Ker gre za vrste in habitatne tipe, pomembne na ravni EU, s tem Slovenija ohranja visok naravni potencial v okviru EU.</p>
Ohranjeno naravno okolje	<p>Predlagana širitev Natura območij bo pripomogla k ohranjanju naravnega okolja,</p>

	biotske raznovrstnosti ter ekosistemskih storitev, povezanih z rastlinskimi in živalskimi vrstami. Pri dopolnitvah Natura območij bo prispevek k ohranjenemu naravnemu okolju zelo majhen, saj gre se ta območja že ohranjajo, največji prispevek bo na območju novega Natura območja Spodnja Sava, zlasti zaradi načrtovanih ureditev HE, ki bodo zaradi posega na Natura območje morale zagotoviti ohranjanje kvalifikacijske vrste platnice, kar bo pozitivno vplivalo tudi na ohranjanje drugih vodnih organizmov.
Kakovost zraka	Predlagana dopolnitev Natura območij bo pripomogla k ohranjanju kakovosti zraka, saj gre pretežno za gozdove in travnike, ki prispevajo h kisiku v zraku.
Kakovost voda	Predlagana dopolnitev Natura območij bo pripomogla k ohranjanju kakovosti voda, saj bodo za vse posege v dopolnjenih Natura območjih opravljene presoje sprejemljivosti, ki bodo zagotovile, da bo vpliv posegov v teh območjih na kvalifikacijske vrste in habitatni tip, vezan na vodotoke, sprejemljiv, ter da bodo izvedeni ustrezni omilitveni ukrepi. S tem bo pripomoglo tudi k ohranjanju drugih vrst in vodnih ekosistemov, ekosistemskih funkcij voda in torej posredno tudi h kakovosti vode. Pričakujemo, da bodo omilitveni ukrepi vključevali tudi zmanjšanje poseganja v vodotoke, njihove brežine in mokrišča. Približno 14 % predlaganih notranjih con dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov je na vodovarstvenih območjih in njihovo ohranjanje lahko prispeva k ohranjanju kakovosti pitne vode.
Ohranjenost vodotokov in mokrišč	
Odpornost na naravne pojave, vključno s podnebnimi spremembami	Predlagana širitev Natura območij bo v manjši meri pripomogla k ohranjanju večjih območij zelenih površin, ki lahko ublažijo negativne vplive naravnih pojavov, kot so poplave in suše; dobri 3 % predlaganih notranjih con dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov so na območjih poplav. Prispevek bo majhen, saj bo v sklopu že obstoječih Natura območij.

2.4.1.6 Družbeni dejavniki

Družbeni dejavniki zajemajo pomen projektov ali programov za celotno skupnost in družbeno okolje, ki ni zajet v drugih dejavnikih (npr. ohranjanje starih običajev, možnost rekreacije).

Preglednica 12: Pregled družbenih dejavnikov dopolnjenih Natura območij v Sloveniji in uvedbe dodatnega Natura območja

Dejavnik	Posledica
Identiteta skupnosti	Predlagana dopolnitev Natura območij bo v manjši meri dolgoročno pripomogla k ohranjanju identitete lokalnih skupnosti, saj bo okrepila identiteto obstoječih Natura območij in novega Natura območja. Možno je, da bodo zaradi dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov potrebni dodatni omilitveni ukrepi posegov, načrtovanih v Natura območjih, kar lahko prispeva tudi k večji sprejemljivosti posegov med prebivalci in obiskovalci in izboljšano načrtovanje lokalnega razvoja.
Kakovost življenja	Predlagana dopolnitev Natura območij bo v manjši meri dolgoročno pripomogla k ohranjanju kakovosti življenja v obstoječih Natura območjih, njihovi okolici in v okolici novega Natura območja. Dolgoročno to lahko prispeva h poseljenosti podeželja, nakupovanju lokalnih proizvodov in s tem tudi k ohranitvi kmetijstva, kar je pomembno za ohranjanje Natura območij z velikim deležem kmetijskih zemljišč, v primeru sedanje dopolnitve Natura območij zlasti travnikov.

2.5 Pregled možnih virov financiranja aktivnosti na Natura območjih in upravljanja z Natura območji

Za aktivnosti na Natura območjih in upravljanje z Natura območji je voljo precej različnih virov financiranja, namenjenih različnim ciljnim skupinam in dostopnih na različne načine. Sredstev ni mogoče pridobiti za izvedbo omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za posege z možnimi vplivi na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe, saj velja načelo »onesnaževalec plača« in mora investitor stroške le-teh vključiti v oceno stroškov celotne investicije.

Ključna vira financiranja aktivnosti na Natura območjih sta Program razvoja podeželja 2014-2020 in Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike 2014-2020, saj zajemata številne ciljne skupine in širok nabor ukrepov. Program razvoja podeželja 2014-2020 je zlasti pomemben zaradi usklajenosti s Programom upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020) in ciljnim usmerjanjem izvajanja KOPOP v določena Natura območja. Za ohranjanje travniških kvalifikacijskih habitatnih tipov in nanje vezanih vrst so poleg tega pomembna še plačila za kmetovanje na območjih z omejenimi dejavniki za kmetijstvo (OMD).

Viri financiranja so predstavljeni v spodnji preglednici, podrobneje pa v prilogah. Okvirna velikost sofinanciranih projektov in možnost uspeha na razpisih so ocenjeni glede na izkušnje iz preteklega programskega obdobja 2007-2013, vendar je možno, da bo v tem programskem obdobju prišlo do določenih sprememb.

Preglednica 13: Možni viri financiranja z oceno povprečne velikosti projektov, ki jih financirajo, in možnosti uspeha na razpisih

Legenda:

Velikost sofinanciranih projektov: majhna: do 100.000 €, srednja: do 500.000 €, velika: nad 500.000 €

Možnost uspeha na razpisih: velika – skoraj vsak, ki pravilno odda prijavo ali vlogo, lahko dobi sredstva; srednja – sredstva so dodeljena le najboljši polovici do tretjini projektov; majhna - sredstva dobi le majhen delež prijavljenih projektov, razpisi so zelo zahtevni in konkurenca velika

Možen vir financiranja	Velikost sofinanciranih projektov	Možnost uspeha na razpisih
Program razvoja podeželja – KOPOP, OMD, LEADER	majhna	Velika Pri KOPOP in OMD za neposredna plačila
LIFE +	velika	Majhna
Operativni program	Velika, majhna, srednja – odvisno od prednostne usmeritve	Srednja do velika
Programi čezmejnega sodelovanja (Slovenija-Avstrija, Slovenija-Hrvaška, Slovenija-Italija, Slovenija-Madžarska.)	majhna, srednja in velika	Srednja
Programi teritorialnega sodelovanja	majhna, srednja in velika	Majhna

Večina zgoraj navedenih virov je vezanih na programsko obdobje EU 2014 – 2020, ki se šele dobro začena, zato podrobnosti o določenih programih še niso znane.

2.6 Zaključki

Dopolnitev Natura območij ne bo prinesla velikih sprememb pri prostorskem razvoju in razvoju dejavnosti, saj gre za dodatek manjšega števila kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v posamezna Natura območja. Kljub temu bo prispevala k ciljem ohranjanja narave, biotske raznovrstnosti in Natura območij. Ker gre za obstoječa Natura območja, dopolnitev ne bo znatno spremenila načinov prostorskega načrtovanja, priprave in izvajanja projektov, bo pa zagotovila ohranjanje ugodnega stanja dodanih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. Ker je večina dopolnitev na območjih, kjer

že veljajo še druge omejitve v prostoru (tudi za druge kvalifikacijske vrste in habitatne tipe), zlasti omejitve v zavarovanih območjih, na naravnih vrednotah in v varovalnih gozdovih, omejitve zaradi ohranjanja dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov predstavljajo le manjši del omejitev, ki jih je potrebno upoštevati pri dejavnostih.

Glede na to, da je le slabih 5 % notranjih con predlaganih dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na poselitvenih območjih oziroma na stavbnih zemljiščih, kjer je možna pozidava, ni pričakovati večjih konfliktov z varstvenimi cilji Natura območij pri urejanju prostora. Večji konflikti lahko nastanejo predvsem pri neprimerni kmetijski praksi na območjih travniških kvalifikacijskih habitatnih tipov in travniških kvalifikacijskih vrst, ter neprimernem gospodarjenju z gozdovi na območjih dodatnih gozdnih kvalifikacijskih habitatnih tipov in gozdnih kvalifikacijskih vrst.

Največji razkorak med naravovarstvenimi in razvojnimi interesi lahko nastopi na območju novega Natura območja Spodnja Sava, saj sta na tem območju in v območju njegovega daljinskega vpliva že načrtovani dve hidroelektrarni. Kompromis je mogoče doseči z usklajenim vodenjem postopkov in presojo sprejemljivosti vplivov posegov v to varovano območje.

Na voljo so številni viri financiranja, ki so različno dostopni in namenjeni različnim ciljnim skupinam, a je njihovo podeljevanje v tem programskem obdobju 2014-2020 šele na začetku. Največ možnosti financiranja je v okviru Programa razvoja podeželja. Centralizirani in transnacionalni programi sicer zagotavljajo veliko večja sredstva in podporo večjim projektom, a je zanje potrebna primerna usposobljenost, pravočasna priprava in lasten delež financiranja, ki pa ga v zadnjem času potencialni prijavitelji v Sloveniji težko zagotovijo.

2.7 Priporočila

Predlagana dopolnitev območij Natura in uvedba dodatnega Natura območja ne prinaša velikih sprememb v izvajanje naravovarstvene politike, saj gre večinoma za dopolnitev obstoječih natura območij z majhnim številom (največkrat le ena ali dve) dodatnih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. Te so večinoma vezane na kmetijske površine in gozd, zato bo zelo pomembno izvajanje Programa razvoja podeželja 2014-2020 in prvega stebra Skupne kmetijske politike (neposredna plačila) ter ustrezen nadzor nad navzkrižno skladnostjo in spoštovanjem gozdnogospodarskih načrtov. Pomembno bo tudi spremljanje Programa razvoja podeželja, da bi ga lahko pravočasno prilagodili, če bi se izkazalo, da ni dovolj učinkovit.

Program upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020) predstavlja dobro osnovo za komunikacijo z javnostjo, jasnim zagotavljanjem varstvenih ciljev in ukrepov in podporo naravovarstvenim projektom, usmerjenim v zagotavljanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. S povezavo s sektorskimi programskimi dokumenti in programi, ki je v Programu jasno vidna, bo lažje zagotoviti prepoznavnost in izvajanje Programa. Priporočamo jasno promocijo Programa tudi med investitorji in lokalnimi skupnostmi, da bi se povečala prepoznavnost in razumevanje razvojnih možnosti v posameznih območjih.

Priprava občinskih prostorskih načrtov je večinoma zaključena, vendar je pomembno, kako se izvaja umeščanje večjih posegov na državni ravni – z usklajenim umeščanjem in jasnimi omejitvami in možnostmi omilitve vplivov se lahko postavi zgled in poveča razumevanje mehanizmov načrtovanja, usklajenega z varstvenimi cilji omrežja Natura območij.

V novem programskem obdobju je smiselno zagotoviti podporo prijaviteljem na decentralizirane in transnacionalne programe – tako organizacijsko kot delno finančno podporo, saj bi se s tem povečalo sodelovanje potencialnih prijaviteljev iz Slovenije.

3 Viri

- Brouwer, R., Pearce, D.W.: Cost-benefit analysis and water resources management. Edward Elgar Publishing, Cheltenham, 2005
- Grodzinska-Jurczak, M., Cent, J: Expansion of Nature Conservation Areas: Problems with Natura 2000 Implementation in Poland? Environmental Management (2011) 47:11–27
- Hanley, N., Barbier, E.: Pricing Nature: Cost-benefit Analysis and Environmental Policy. Edward Elgar Publishing, Cheltenham, 2009
- <http://www.natura2000.gov.si/>
- I.M. Bouwma, R. van Apeldoorn, A. Çil, M. Snethlage, N. McIntosh, N. Nowicki & L.C. Braat, 2010. Natura 2000 – Addressing conflicts and promoting benefits. Alterra, Wageningen, The Netherlands.
- Kus Veenvliet, J: Analiza doseganja ciljev Strategije ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji. Zavod Symbiosis, 2012
- LIFE+ 2011 Management and restoration programme projects (PAF Projects). DG Environment Unit E3 LIFE-Nature and Unit B3 Nature Coordination Workshop Background Paper Prepared by Astrale, Bruselj, 3. oktober 2012
- Linking the Natura 2000 and the Ecosystem Services Concepts, Ecosystem services and biodiversity: what is the link between the two? ALTERNET Conference, Dunaj, Avstrija, 3. – 4. november 2010. <http://www.alternet.info/outputs/ecosystem-services-biodiversity/bastian>
- Okoljsko poročilo za Program razvoja podeželja 2014-2020, Oikos d.o.o., 2015
- Program razvoja podeželja 2014-2020, <http://www.program-podezelja.si/sl/>
- Predlog sprememb Natura območij (Excelove datoteke, shp datoteke za obdelavo podatkov v GIS)
- Program upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020), <http://www.natura2000.si/index.php?id=330>
- Shaffer, M.: Multiple account benefit-cost analysis: a practical guide for the systematic evaluation of project and policy alternatives. University of Toronto Press Inc., 2010.
- Strokovne podlage za ugotovitev posledic predlagane določitve območij Natura 2000 ter določitev ustreznih razvojnih ukrepov, Oikos d.o.o., 2013
- Tacconi, L.: Biodiversity and Ecological Economics: Participation, Values, and Resource Management. Earthscan, London, 2000
- Workshop Report “Natura 2000: From Concept to Realization”, http://www.carpates.org/docs/2007/prezent_natura/Rreport.pdf,

4 Priloge

A: Metodologija analize dopolnitev Natura območij

Analiza 6 izbranih območij je bila opravljena tako, da je bil na podlagi podatkov o obstoječih območjih Natura 2000 in predlogov notranjih con predlaganih novih kvalifikacijskih vrst ali habitatnih tipov posameznih Natura območij opravljen pregled območij, na katera segajo omenjene notranje cone. Analizirana je bila dejanska raba ter s prostorskimi akti načrtovana raba predlaganih notranjih con ter območja daljinskega vpliva predlaganih novih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. Območja možnega daljinskega vpliva so bila arbitrarno določena z razdaljo 1.000 in 2.000 m od meje notranje cone, pri čemer smo se ravnali po največjem območju daljinskega vpliva, kot je predviden s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur.l. RS, št. 130/2004, 53/2006, 38/2010, 3/2011).

Predlagane notranje cone novih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov in njihova vplivna območja so predstavljali vhodne podatke za nadaljnjo analizo v sklopu katere so bili uporabljeni še naslednji prostorski podatki:

- dejanska raba tal (DRT) za območje celotne Slovenije;
- podrobna namenska raba prostora (PNRP) za veljavne in predvidene OPN,
- Podatki o omejitvah v prostoru (Naravne vrednote, Zavarovana območja, Varovani gozdovi, Gozdni rezervati, Vodovarstvena območja, Območja varovanja kulturne dediščine, Poplavna območja).

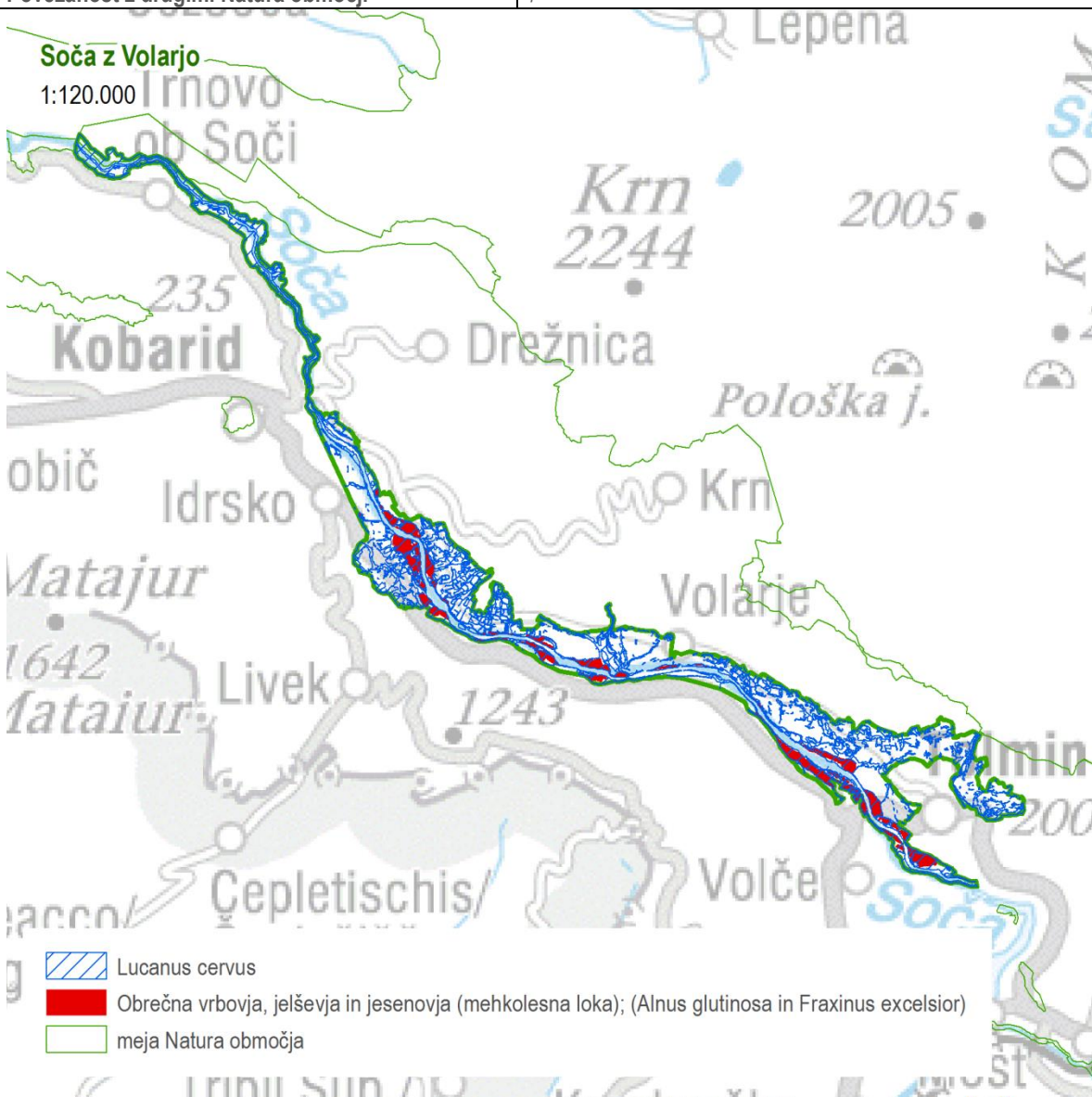
Dejanska raba tal predstavlja obstoječo rabo prostora, z analizo namenske rabe, določene z občinskimi prostorskimi načrti, pa je bila analizirana predvidena raba prostora na območjih notranjih con predlaganih novih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. Rezultati so za izbrana območja prikazani v prilogi B. Za določitev potencialno problematičnih območij, kjer lahko pride do posegov, ki bi lahko imeli negativne vplive na kvalifikacijske vrste ali habitatne tipe, je bila opravljena primerjava med dejansko rabo tal in predvideno podrobno namensko rabo.

Potencialno problematična območja so tista, kjer predvidena namenska raba obsega območja možnih posegov oziroma dejavnosti, kot so območja stavbnih zemljišč, površine cest, območja za turizem, zelene površine (kamor sodijo lahko tudi določena športna igrišča in parki), območja za okoljsko, energetska in telekomunikacijsko infrastrukturo na območjih dejanske rabe tal, ki niso v kategoriji pozidanih in sorodnih zemljišč. Analiza je pokazala, da je v izbranih primerih takih območij zanemarljivo malo, izrazito pa izstopa Spodnja Sava, edino novo predlagano območje, ter območje Javorniki – Snežnik – prvo območje zaradi načrtovane gradnje hidroelektrarn, drugo pa zaradi območja, namenjenega obrambi (vadbišče Poček).

B: Pregled dopolnitev izbranih Natura območij

4.1.1 Soča z Volarjo

Ime in koda območja	Soča z Volarjo (SI3000254)
Tip območja	SCI
Velikost neto območja, ki ga zajamejo spremembe (ha)	502,69
Vrste in habitatni tipi, zaradi katerih je predlagana razširitev:	<i>Lucanus cervus</i> (496,11 ha) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion <i>incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)) (144,07 ha)
Povezanost z drugimi Natura območji	/

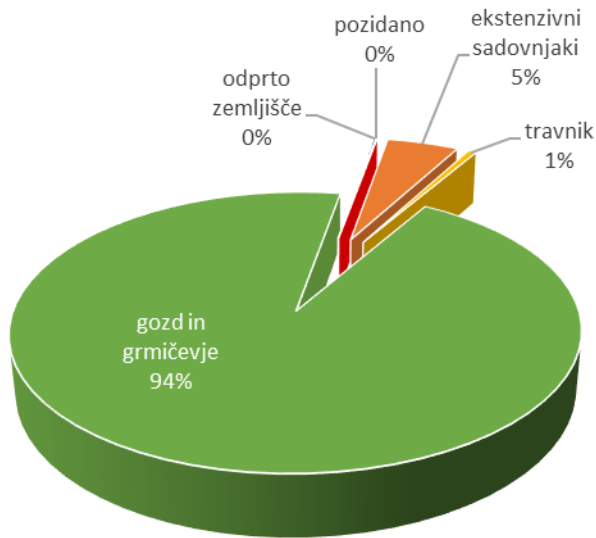

Slika 1: Prikaz notranjih con na novo dodanih vrst in habitatnih tipov

Občine, v katere segajo območja notranjih con predlaganih vrst in habitatnih tipov:
Kobarid, Tolmin

Sedanja raba območja:

Lucanus cervus

sedanja raba (ha)	vrsta rabe
0,29	pozidano
0,00	intenzivna kmet. zemljišča
24,84	ekstenzivni sadovnjaki
2,78	travnik
0,00	mokrotna zemljišča
467,50	gozd in grmičevje
0,00	voda
0,70	odprto zemljišče

Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (Alnus glutinosa in Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae))

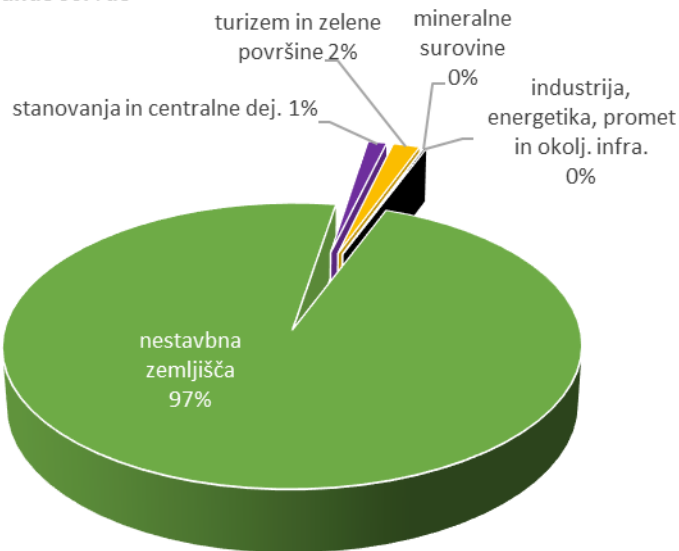

sedanja raba (ha)	vrsta rabe
1,96	pozidano
0,02	intenzivna kmet. zemljišča
0,02	ekstenzivni sadovnjaki
1,52	travnik
0,21	mokrotna zemljišča
137,92	gozd in grmičevje
0,85	voda
1,57	odprto zemljišče

Slika 2: Sedanja raba območja

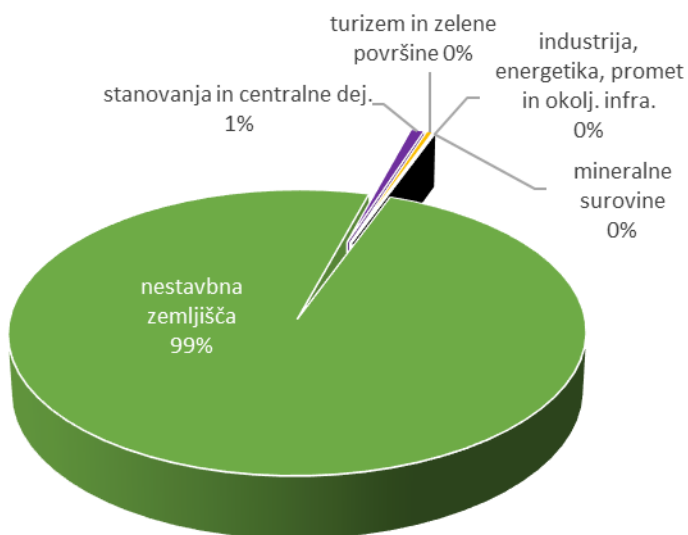
Načrtovana raba območja:

Lucanus cervus

načrto. raba (ha)	vrsta rabe
0,78	industrija, energetika, promet in okolj. infra.
480,54	nestavbna zemljišča
6,12	stanovanja in centralne dej.
8,67	turizem in zelene površine
0,00	obramba in nesreče
0,15	mineralne surovine

Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (Alnus glutinosa in Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae))

načrto. raba (ha)	vrsta rabe
0,02	industrija, energetika, promet in okolj. infra.
142,15	nestavbna zemljišča
1,21	stanovanja in centralne dej.
0,56	turizem in zelene površine
0,00	obramba in nesreče
0,13	mineralne surovine

Slika 3: Načrtovana raba območja

<p>V območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so glede na občinske/državne plane predvideni naslednji večji posegi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Državni prostorski načrt za obvoznico Tolmin (v pripravi) • Lokacijski načrt za vplivno območje plazu Strug nad vasjo Koseč v občini Kobarid (veljaven) <p>V 1 km vplivnem območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so predvideni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Državni prostorski načrt za obvoznico Tolmin (v pripravi) • Lokacijski načrt za vplivno območje plazu Strug nad vasjo Koseč v občini Kobarid (veljaven) <p>V 2 km vplivnem območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so predvideni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Državni prostorski načrt za obvoznico Tolmin (v pripravi) • Lokacijski načrt za vplivno območje plazu Strug nad vasjo Koseč v občini Kobarid (veljaven) 		
<p>Druga območja varovanja glede na % prekrivanja s širitvijo</p>	<p>Zavarovano območje (neto)</p>	<p>40,81</p>
	<p>Naravne vrednote (neto)</p>	<p>69,89</p>
	<p>Varovalni gozd</p>	<p>26,42</p>
	<p>Gozdni rezervat</p>	<p>0,00</p>
	<p>Kulturna dediščina</p>	<p>0,00</p>
	<p>Vodovarstvena območja</p>	<p>0,00</p>

4.1.2 Ajdovska jama

Ime in koda območja	Ajdovska jama (SI3000191)
Tip območja	SCI
Velikost neto območja, ki ga zajamejo spremembe (ha)	1.618,89
Vrste in habitatni tipi, zaradi katerih je predlagana razširitev:	Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) (572,22 ha) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>) (247,57 ha) <i>Myotis emarginatus</i> (1.617,70 ha)
Povezanost z drugimi Natura območji	/

Slika 1: Prikaz notranjih con na novo dodanih vrst in habitatnih tipov

Občine, v katere segajo območja notranjih con predlaganih vrst in habitatnih tipov:

Krško

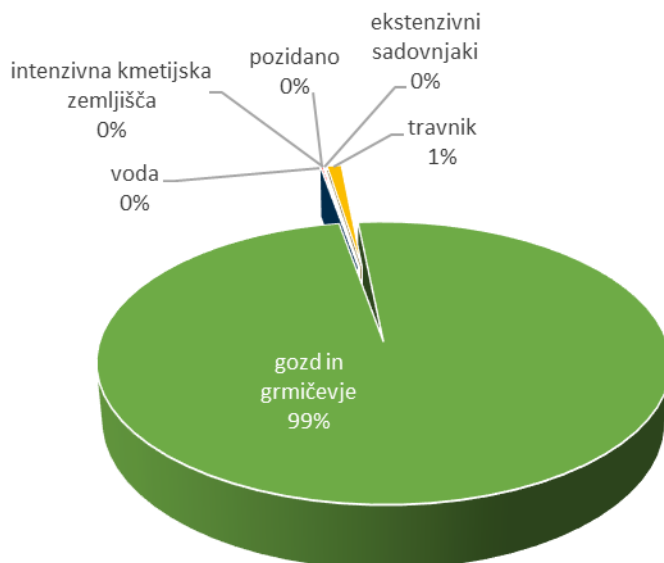
Sedanja raba območja:

Bukovi gozdovi (Luzulo-Fagetum)

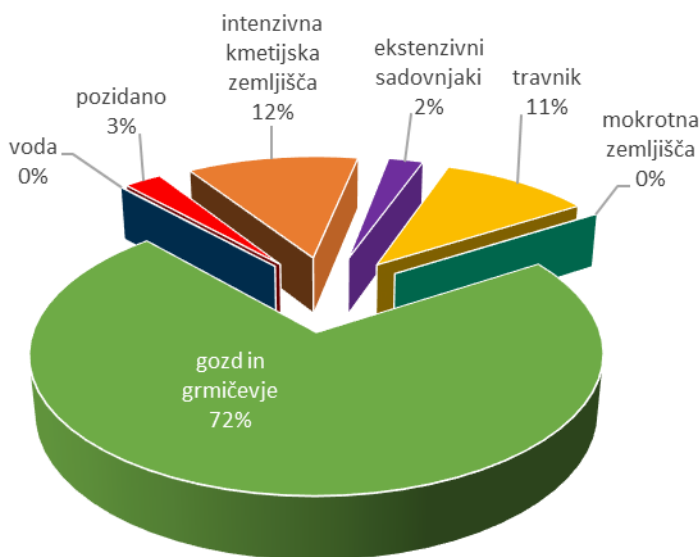
sedanja raba (ha)	vrsta rabe
2,01	pozidano
2,96	intenzivna kmet. zemljišča
1,14	ekstenzivni sadovnjaki
5,26	travnik
0,00	mokrotna zemljišča
560,86	gozd in grmičevje
0,00	voda
0,00	odprto zemljišče

Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion)

sedanja raba (ha)	vrsta rabe
0,35	pozidano
0,15	intenzivna kmet. zemljišča
0,12	ekstenzivni sadovnjaki
2,45	travnik
0,00	mokrotna zemljišča
244,48	gozd in grmičevje
0,01	voda
0,00	odprto zemljišče

Myotis emarginatus

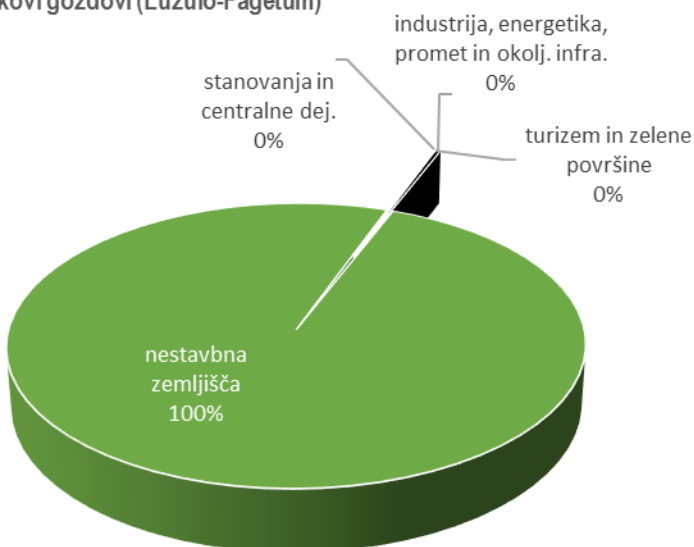

sedanja raba (ha)	vrsta rabe
42,44	pozidano
195,07	intenzivna kmet. zemljišča
39,28	ekstenzivni sadovnjaki
169,69	travnik
0,63	mokrotna zemljišča
1.169,81	gozd in grmičevje
0,77	voda
0,00	odprto zemljišče

Slika 2: Sedanja raba območja

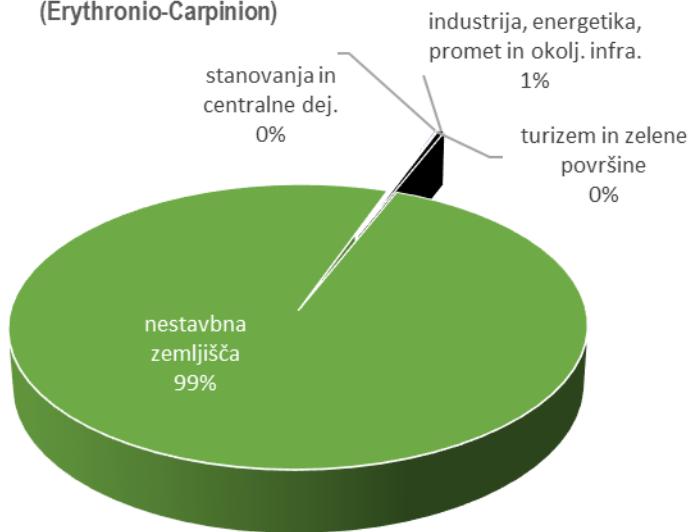
Načrtovana raba območja:

Bukovi gozdovi (Luzulo-Fagetum)

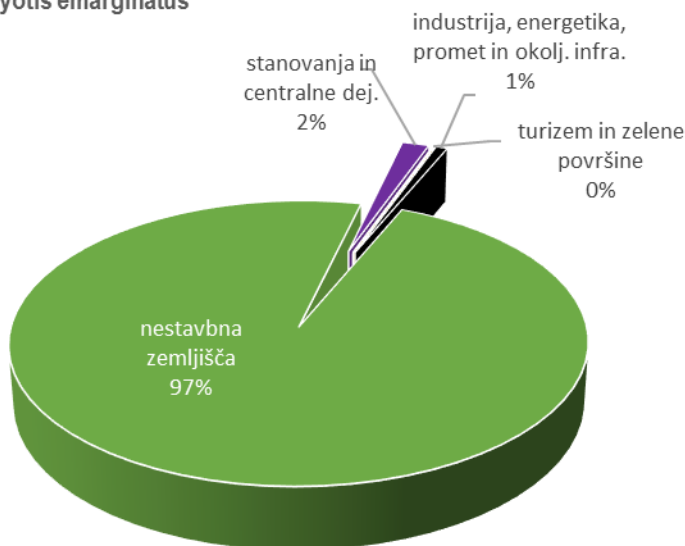
načrto. raba (ha)	vrsta rabe
1,84	industrija, energetika, promet in okolj. infra.
569,86	nestavbna zemljišča
0,50	stanovanja in centralne dej.
0,01	turizem in zelene površine
0,00	obramba in nesreče
0,00	mineralne surovine

Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion)

načrto. raba (ha)	vrsta rabe
1,05	industrija, energetika, promet in okolj. infra.
246,09	nestavbna zemljišča
0,37	stanovanja in centralne dej.
0,06	turizem in zelene površine
0,00	obramba in nesreče
0,00	mineralne surovine

Myotis emarginatus

načrto. raba (ha)	vrsta rabe
12,18	industrija, energetika, promet in okolj. infra.
1.575,39	nestavbna zemljišča
28,48	stanovanja in centralne dej.
1,65	turizem in zelene površine
0,00	obramba in nesreče
0,00	mineralne surovine

Slika 3: Načrtovana raba območja

V območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so glede na občinske/državne plane predvideni naslednji večji posegi:

- Državni prostorski načrt za območje HE Brežice (v pripravi)

V 1 km vplivnem območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so predvideni:

- Državni lokacijski načrt za hidroelektrarno Krško (veljaven)
- Državni prostorski načrt za območje HE Brežice (v pripravi)

V 2 km vplivnem območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so predvideni:

- Državni lokacijski načrt za hidroelektrarno Krško (veljaven)
- Državni prostorski načrt za območje HE Brežice (v pripravi)
- Uredba o državnem prostorskem načrtu za Letališče Cerklje ob Krki (veljaven)

<i>Druga območja varovanja glede na % prekrivanja s širitvijo</i>	<i>Zavarovano območje (neto)</i>	<i>0,00</i>
	<i>Naravne vrednote (neto)</i>	<i>37,05</i>
	<i>Varovalni gozd</i>	<i>0,00</i>
	<i>Gozdni rezervat</i>	<i>0,00</i>
	<i>Kulturna dediščina</i>	<i>0,00</i>
	<i>Vodovarstvena območja</i>	<i>7,02</i>

4.1.3 Notranjski trikotnik, Javorniki – Snežnik

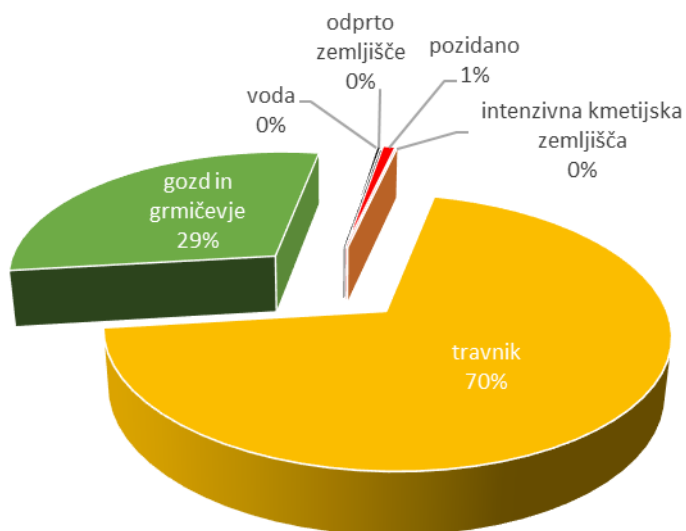
Ime in koda območja	Notranjski trikotnik (SI3000232), Javorniki – Snežnik (SI3000231)
Tip območja	SCI
Velikost neto območja, ki ga zajamejo spremembe (ha)	2.984,07
Vrste in habitatni tipi, zaradi katerih je predlagana razširitev:	Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (2.711,04 ha) Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>) (273,03 ha)
Povezanost z drugimi Natura območji	SPA Cerknško jezero (SI5000015), SPA Planinsko polje (SI5000016), SPA Snežnik – Pivka (SI5000002)

Slika 1: Prikaz notranjih con na novo dodanih vrst in habitatnih tipov

Občine, v katere segajo območja notranjih con predlaganih vrst in habitatnih tipov:
Cerknica, Ilirska Bistrica, Logatec, Loška dolina, Pivka, Postojna,

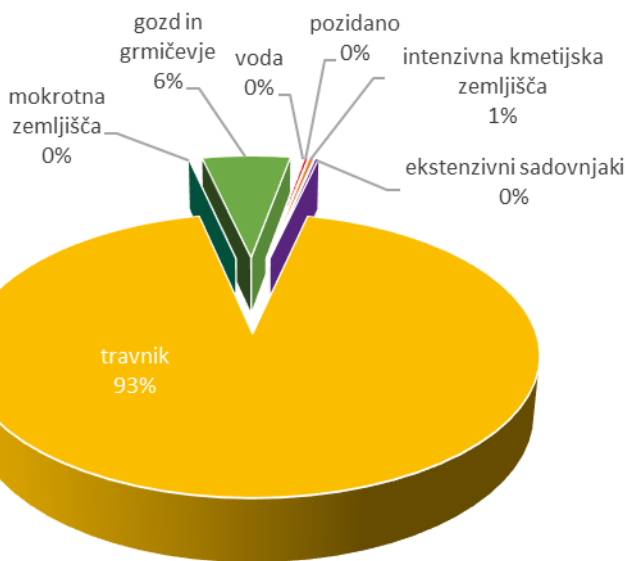
Sedanja raba območja:

Travniki s prevladujočo stožko (*Molinia* spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (*Molinion caeruleae*)

sedanja raba (ha)	vrsta rabe
2,24	pozidano
0,13	intenzivna kmet. zemljišča
0,00	ekstenzivni sadovnjaki
189,61	travnik
0,00	mokrotna zemljišča
80,39	gozd in grmičevje
0,02	voda
0,65	odprto zemljišče

Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

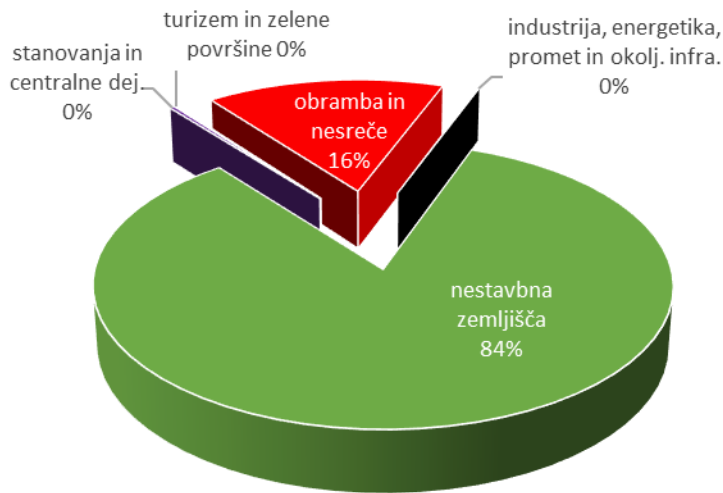

sedanja raba (ha)	vrsta rabe
6,48	pozidano
8,91	intenzivna kmet. zemljišča
6,45	ekstenzivni sadovnjaki
2.519,69	travnik
0,40	mokrotna zemljišča
168,34	gozd in grmičevje
0,78	voda
0,00	odprto zemljišče

Slika 2: Sedanja raba območja

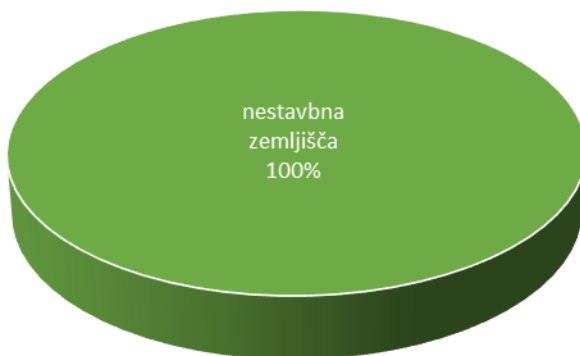
Načrtovana raba območja:

**Nižinski ekstenzivno gojeni travniki
(*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)**

načrto. raba (ha)	vrsta rabe
1,72	industrija, energetika, promet in okolj. infra.
2.272,17	nestavbna zemljišča
8,33	stanovanja in centralne dej.
2,81	turizem in zelene površine
426,01	obramba in nesreče
0,00	mineralne surovine

Travniki s prevladujočo stožko (*Molinia* spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (*Molinion caeruleae*)

načrto. raba (ha)	vrsta rabe
0,00	industrija, energetika, promet in okolj. infra.
273,03	nestavbna zemljišča
0,00	stanovanja in centralne dej.
0,00	turizem in zelene površine
0,00	obramba in nesreče
0,00	mineralne surovine

Slika 3: Načrtovana raba območja

V območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so glede na občinske/državne plane predvideni naslednji večji posegi:

- Državni prostorski načrt za plinovod M8 Kalce – Jelšane (v pripravi)
- Državni prostorski načrt za osrednje vadišče Slovenske vojske Postojna (v pripravi)
- Državni prostorski načrt za avtocesto Postojna/Divača – Jelšane (v pripravi)
- Državni prostorski načrt za plinovod M8 Kalce – Jelšane (v pripravi)

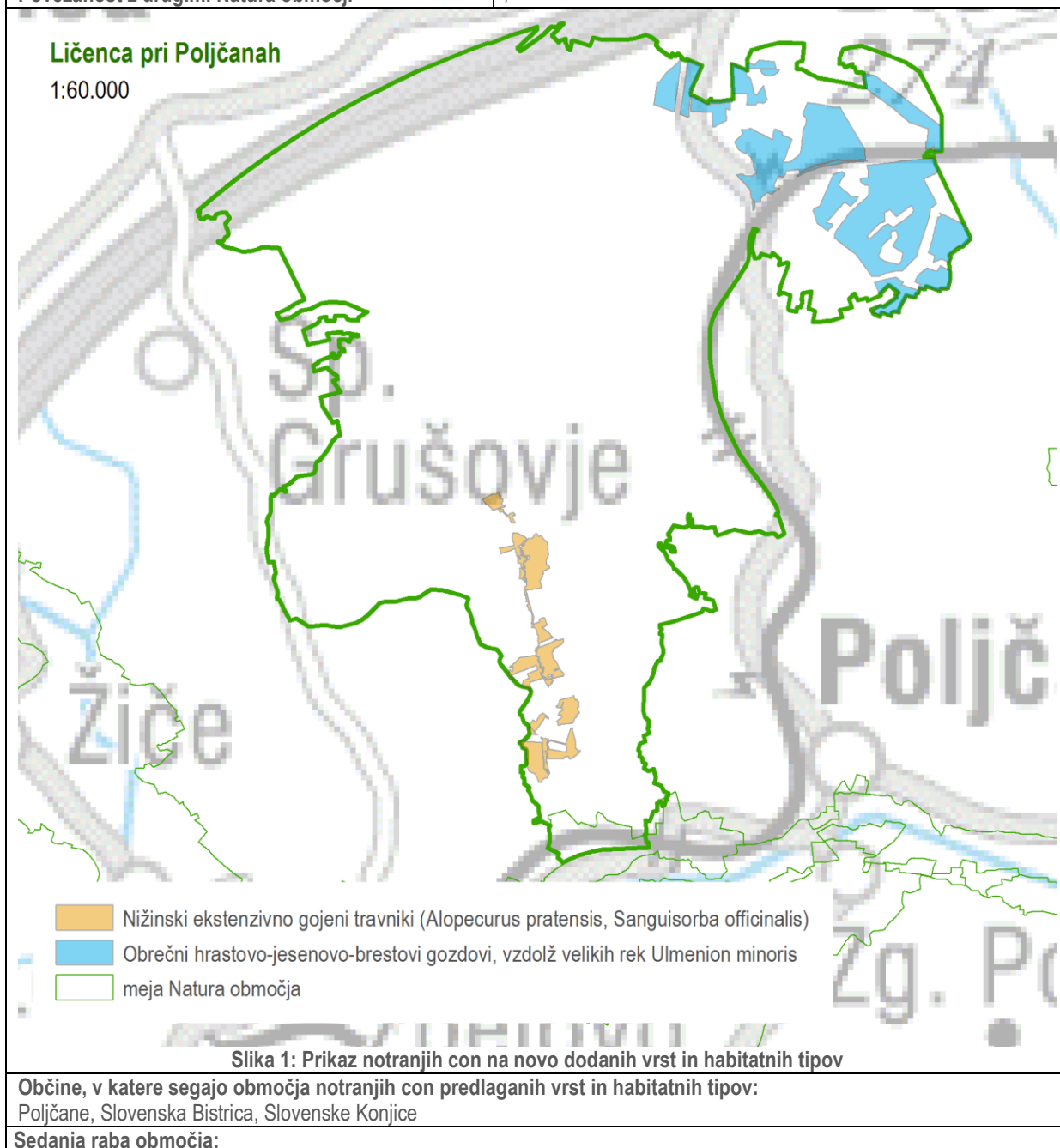
V 1 km vplivnem območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so predvideni:

- Državni prostorski načrt za plinovod M8 Kalce - Jelšane (v pripravi)
- Državni prostorski načrt za osrednje vadišče Slovenske vojske Postojna (v pripravi)
- Državni prostorski načrt za avtocesto Postojna/Divača - Jelšane (v pripravi)

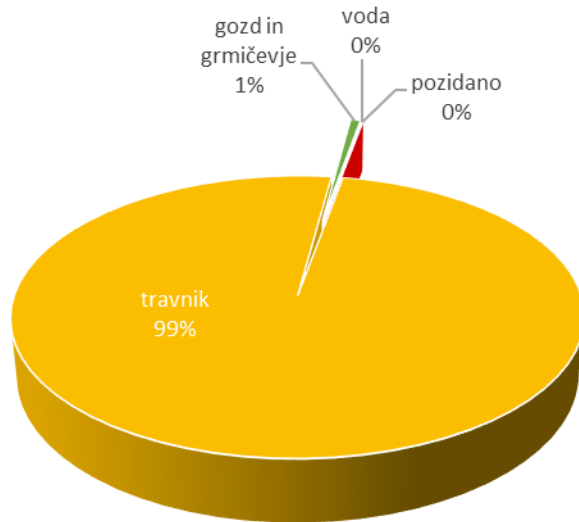
V 2 km vplivnem območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so predvideni:		
<ul style="list-style-type: none"> • Državni prostorski načrt za plinovod M8 Kalce - Jelšane (v pripravi) • Državni prostorski načrt za osrednje vadišče Slovenske vojske Postojna (v pripravi) • Državni prostorski načrt za avtocesto Postojna/Divača - Jelšane (v pripravi) 		
<i>Druga območja varovanja glede na % prekrivanja s širitvijo</i>	<i>Zavarovano območje (neto)</i>	<i>41,86</i>
	<i>Naravne vrednote (neto)</i>	<i>38,32</i>
	<i>Varovalni gozd</i>	<i>0,04</i>
	<i>Gozdni rezervat</i>	<i>0,81</i>
	<i>Kulturna dediščina</i>	<i>0,00</i>
	<i>Vodovarstvena območja</i>	<i>0,20</i>

4.1.4 Ličenca pri Poljčanah

Ime in koda območja	Ličenca pri Poljčanah (SI3000214)
Tip območja	SCI
Velikost neto območja, ki ga zajamejo spremembe (ha)	218,02
Vrste in habitatni tipi, zaradi katerih je predlagana razširitev:	Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (42,61 ha) Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> in <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> ali <i>Fraxinus angustifolia</i>), vzdolž velikih rek (<i>Ulmion minoris</i>) (175,40 ha)
Povezanost z drugimi Natura območji	/

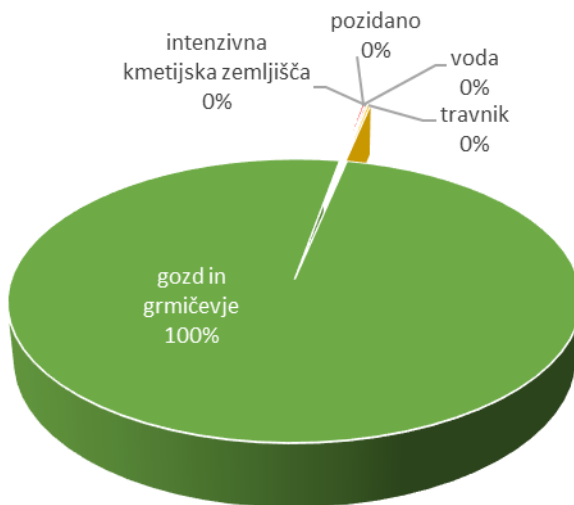

**Nižinski ekstenzivno gojeni travniki
(*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)**

sedanja raba (ha)	vrsta rabe
0,03	pozidano
0,00	intenzivna kmet. zemljišča
0,00	ekstenzivni sadovnjaki
42,29	travnik
0,00	mokrotna zemljišča
0,29	gozd in grmičevje
0,01	voda
0,00	odprto zemljišče

**Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi
(*Quercus robur*, *Ulmus laevis* in *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ali *Fraxinus angustifolia*),
vzdolž velikih rek (*Ulmion minoris*)**

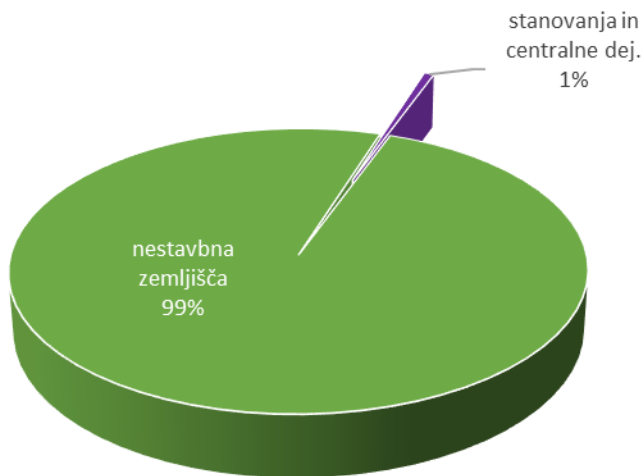

sedanja raba (ha)	vrsta rabe
0,28	pozidano
0,24	intenzivna kmet. zemljišča
0,00	ekstenzivni sadovnjaki
0,33	travnik
0,00	mokrotna zemljišča
174,54	gozd in grmičevje
0,01	voda
0,00	odprto zemljišče

Slika 2: Sedanja raba območja

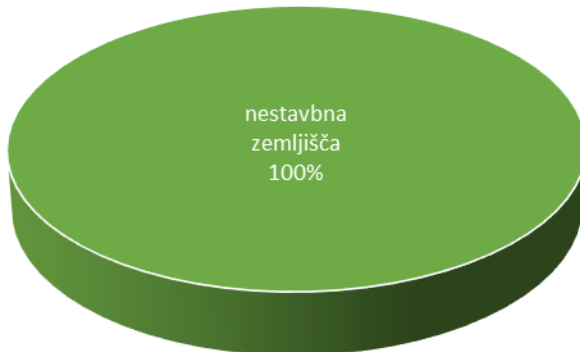
Načrtovana raba območja:

**Nižinski ekstenzivno gojeni travniki
(*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)**

načrto. raba (ha)	vrsta rabe
0,00	industrija, energetika, promet in okolj. infra.
42,34	nestavbna zemljišča
0,28	stanovanja in centralne dej.
0,00	turizem in zelene površine
0,00	obramba in nesreče
0,00	mineralne surovine

**Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi
(*Quercus robur*, *Ulmus laevis* in *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ali *Fraxinus angustifolia*),
vzdolž velikih rek (*Ulmion minoris*)**

načrto. raba (ha)	vrsta rabe
0,00	industrija, energetika, promet in okolj. infra.
175,40	nestavbna zemljišča
0,00	stanovanja in centralne dej.
0,00	turizem in zelene površine
0,00	obramba in nesreče
0,00	mineralne surovine

Slika 3: Načrtovana raba območja

V območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so glede na občinske/državne plane predvideni naslednji večji posegi:

- na državni ravni planov ni v pripravi.

V 1 km vplivnem območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so predvideni:

- Državni prostorski načrt za izgradnjo gospodarskega središča Oreh – industrijska cona v Občini Slovenska Bistrica v okviru podprojekta ALUREG (v pripravi)

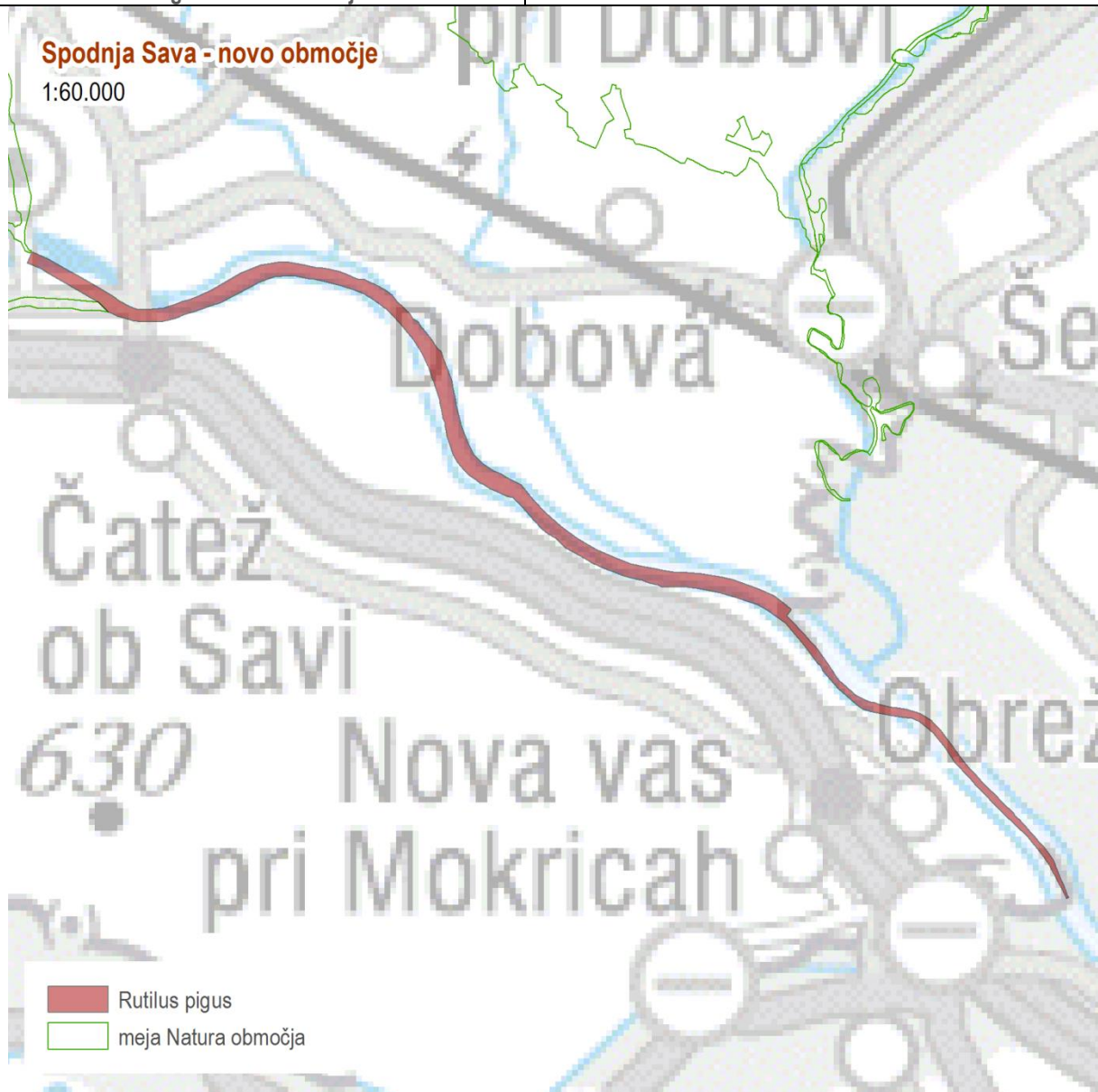
V 2 km vplivnem območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so predvideni:

- Državni prostorski načrt za izgradnjo gospodarskega središča Oreh – industrijska cona v Občini Slovenska Bistrica v okviru podprojekta ALUREG (v pripravi)

• Državni prostorski načrt za prenosne plinovode zanke do Zreč (v pripravi)		
<i>Druga območja varovanja glede na % prekrivanja s širitvijo</i>	<i>Zavarovano območje (neto)</i>	<i>32,22</i>
	<i>Naravne vrednote (neto)</i>	<i>92,35</i>
	<i>Varovalni gozd</i>	<i>0,00</i>
	<i>Gozdni rezervat</i>	<i>9,54</i>
	<i>Kulturna dediščina</i>	<i>0,00</i>
	<i>Vodovarstvena območja</i>	<i>0,00</i>

4.1.5 Spodnja Sava - novo območje

Ime in koda območja	Spodnja Sava (SI3000304)
Tip območja	SCI
Velikost neto območja, ki ga zajamejo spremembe (ha)	124,79
Vrste in habitatni tipi, zaradi katerih je predlagana razširitev:	<i>Rutilus pigus</i> (124,79 ha)
Povezanost z drugimi Natura območji	/

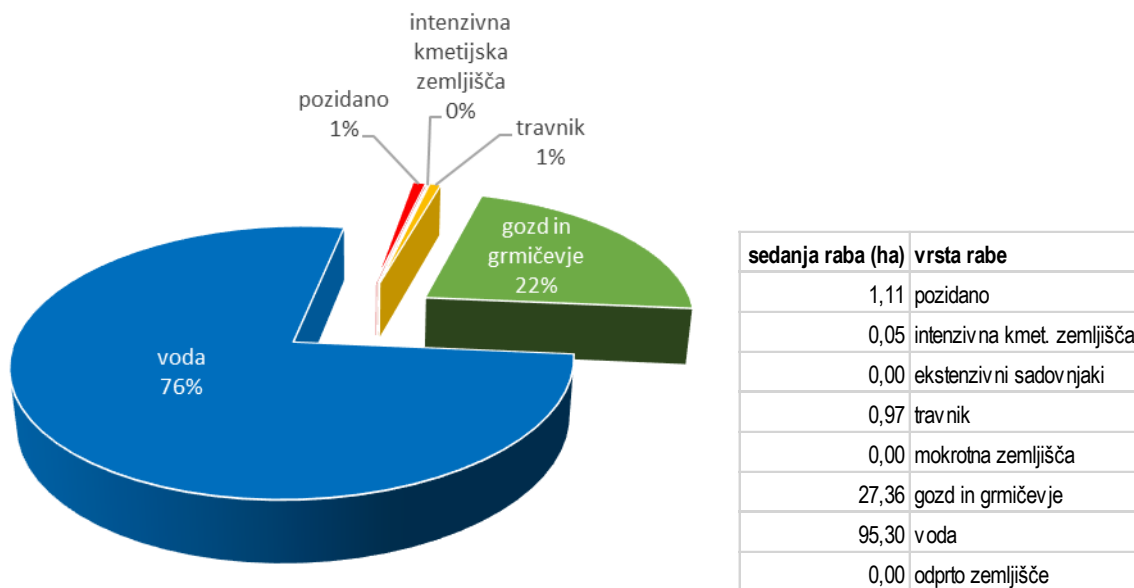
Slika 1: Prikaz notranjih con na novo dodanih vrst in habitatnih tipov

Občine, v katere segajo območja notranjih con predlaganih vrst in habitatnih tipov:

Brežice

Sedanja raba območja:

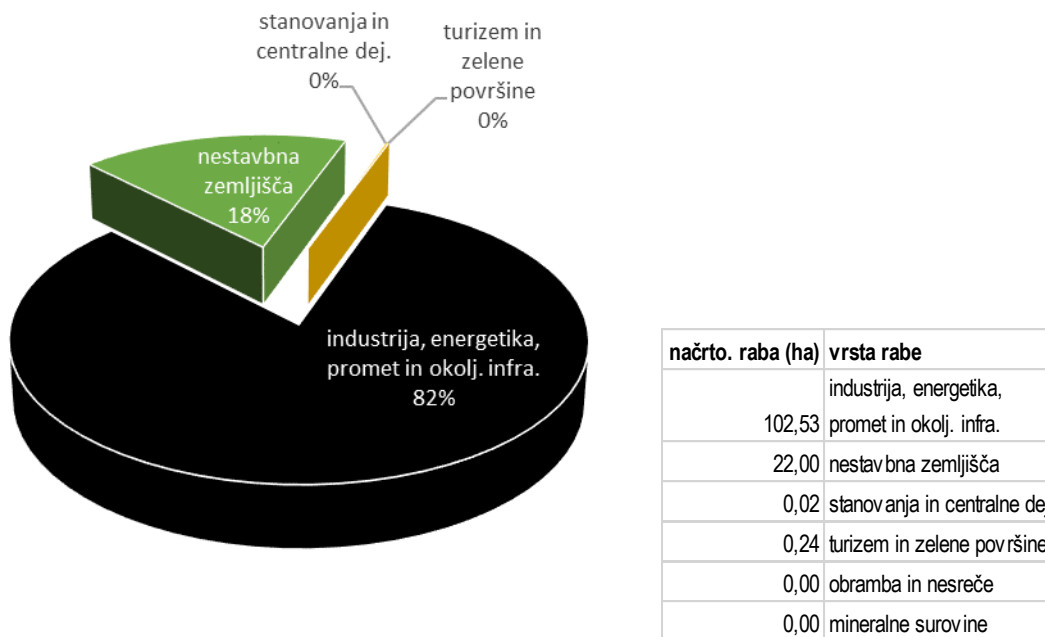
Rutilus pigus

Slika 2: Sedanja raba območja

Načrtovana raba območja:

Rutilus pigus

Slika 3: Načrtovana raba območja

V območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so glede na občinske/državne plane predvideni naslednji večji posegi:

- Državni prostorski načrt za območje hidroelektrarne Mokrice (v pripravi)
- Državni prostorski načrt za območje HE Brežice (v pripravi)

V 1 km vplivnem območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so predvideni:

- Uredba o državnem prostorskem načrtu za Letališče Cerklje ob Krki (veljaven)
- Državni prostorski načrt za območje hidroelektrarne Mokrice (v pripravi)
- Državni prostorski načrt za ureditev izvennivojskega prehoda Dobova izvoz v Občini Brežice (v pripravi)

<ul style="list-style-type: none"> • Državni prostorski načrt za območje HE Brežice (v pripravi) <p>V 2 km vplivnem območju notranjih con predlaganih novih vrst in habitatnih tipov Natura območja so predvideni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uredba o državnem prostorskem načrtu za Letališče Cerklje ob Krki (veljaven) • Državni prostorski načrt za območje hidroelektrarne Mokrice (v pripravi) • Državni prostorski načrt za ureditev izvennivojskega prehoda Dobova izvoz v Občini Brežice (v pripravi) • Državni prostorski načrt za območje HE Brežice (v pripravi) • Državni lokacijski načrt za preložitev regionalne ceste R II - 420 na območju naselja Dobova (veljaven) 		
<i>Druga območja varovanja glede na % prekrivanja s širitvijo</i>	<i>Zavarovano območje (neto)</i>	<i>0,00</i>
	<i>Naravne vrednote (neto)</i>	<i>0,15</i>
	<i>Varovalni gozd</i>	<i>0,00</i>
	<i>Gozdni rezervat</i>	<i>0,00</i>
	<i>Kulturna dediščina</i>	<i>0,00</i>
	<i>Vodovarstvena območja</i>	<i>0,59</i>